

PORIN KIRKKOSANOMAT

Kesänumero

2 - 1975

Traktori on maanviljelijä Eino Taimille välttämätön työkalu. Työhön hän ryhtyy rukoillen, ja työ myös päätetään rukoillen. Maanviljelyn ohella vaatii lempeästi myhälleävän miehen ajasta oman osansa työ tal-
vasten valtakunnan hyväksi. Lähinnä sydäntä on kyläläisten omistama
pieni kirkko, joka vaatii kunnostusta.

Maanviljelijän työ alkaa ja päättyy rukouksella

Rukouksella alkavat ja päättyvät maanviljelijä Eino Taimin päivittäiset työt. — Teen voimieni mukaan sen, minkä pystyn, mutta nykyajan koneilla työt sentään käyvät. Koskaan minulla ei ole ollut vapaa-ajan ongelmia, sillä maatala työllistää täysin yhden miehen. Työ vain on tehtävä iloiten ja rukoillen, hän sanoo.

Maanviljelijä Taimi viljelee runsaan 30 hehtaarin tilaansa Porin Lattomerellä. Mies täyttää aivan näinä päivinä 64 vuotta. Hän on su-

rullinen siitä, että pelloja on paljon paketissa ja karjanhoito vähenee maassamme jatkuvasti. Hän viittaa Habakukin kirjan kolmannen luvun loppuun, jossa sanotaan: "Sillä ei viikunapuu kukoista, eikä viiniköynnöksissä ole rypäleitä; öljypuun sato pettää, eivätkä pellot tuota syötävää. Lampaat ovat kadonneet tarhasta, eikä ole karjaa vajoissa."

Maanviljelijä Taimi sanoo tämän Raamatun kohdan viittaavan nykyaikaan, mutta ei jatka aiheesta pitemmälle. Sen sijaan hän korostaa taivasten valtakunnan etsimistä.

— Aika on nyt sellainen, että ihmisillä on kiire. He eivät pysähdy ennen kuin kalmiston portilla ajattelemaan omaa hengellistä tilaansa. Nyt etsitään vain maallista, ja kuitenkin Raamatussa sanotaan, että etsikää ensin taivasten valtakuntaa, niin kaikki muu teille annetaan.

— En minä osoita sormella kehtään, sillä olen itse ollut samassa tilanteessa. Vaikka jo kouluajana Jumalan pelko juurtui ja sota-aikana joutui tilanteisiin, joissa oli pakko rukoilla, niin vasta kolmetoista vuotta sitten minut pysäytettiin suruttomuuden unesta.

Maanviljelijä Taimi sairastui kolmetoista vuotta sitten helmikuussa kesken työnteon. Tuli erittäin paha veritulppa. — Olin jo kuoleman porttien toisella puolen, kun minut temmattiin vielä takaisin.

Kun silloin rukoilin, pyysin saada olla Jumalan valtakunnan työssä. Pitkään kestäneen toipumisen jälkeen sainkin aloittaa tällaisen työn.

Rukoushuoneyhdistyksen asiat lähellä sydäntä

Maanviljelijä Taimi on Lattomerän rukoushuoneyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Lat-

toimeren rukoushuone on vihitty kirkoksi vuonna 1954, ja pieni kirkko toimii kylän noin tuhatasukkaan hengellisenä kotina. Kirkko ja hautausmaa ovat kyläläisten omistuksessa, ja kirkon asioiden hoitamiseen maanviljelijä Taimi on sairautensa jälkeen uhrannut paljon aikansa. Lisäksi hänet valittiin viime vaaleissa kirkkoneuvostoon.

— Kylässä on paljon vanhuk-
sia ja sairaita. Onnellista on, että kyläläiset mielellään kokoontuvat pieneen kirkkoonsa ammentamaan voimaa Jumalan sanasta. Jumalanpalvelus kirkossa pidetään kerran kuukaudessa, mutta sen lisäksi on muita tilaisuuksia, kuten lähetys- ja seurakuntapil-
rit. Päiväkerho ja tyttökerho ko-
koontuvat seurakuntasalissa.

— Ilman rukousta en pystyisi olemaan kaikessa mukana, mutta rukoillen on helppo elää. Pieni kirkko vaatii kunnostusta, lämmitys olisi uusittava. Maanviljelijän työ ja rukoushuoneyhdistyksen asioiden hoito menevät lomittain ja rukouksen voimalla asioihin tulee oma hyvä järjestyksensä.

Kaiken tämän taustalla ovat sairastumisen aikaiset tapahtumat kolmetoista vuotta sitten. Silloin oli tilanteen hetki. Silloin

kävivät läheisiksi Jeesuksen sanat: "Anokaa niin teille annetaan, etsikää niin te löydätte, kolkuttakaa niin teille avataan."

Sydämen perukoista lähtenyt rukous kuultiin, ja Jumalan armo miehen kohdalla tuli todelliseksi.

— Jokainen voi anoa ja saada, jos vain haluaa ottaa vastaan, Jumalan armo on saavutettavissa, sillä Jeesuksessa Kristuksessa pelastus on meille valmistettu hänen ristinkuolemansa kautta, maanviljelijä Taimi sanoo.

— Ihmisen on kuitenkin ensin tunnettava huonoutensa, sillä muuten ei armo kelpaa. Omalla kohdallani olen tuntenut, että olen huonoin joukosta ja minut on nostettu matalalta ilman omaa ansiotani.

Sairaudesta toipuminen kesti kauan, mutta tuskat ja synnit olivat poissa. — Heikkona vuoteessa maassani olin jo ha-
lunnut muuttaa pois, sillä olo oli niin hyvä. Tälläkin hetkellä odotan kristityn kotiinpääsyä, sillä "en elä enää minä, vaan Kristus minussa". Jos eläminen ja työnte-
teko joskus tuntuu vaikealta, minua lohduttaa Vapahtajan kutsu: "Tulkaa minun tyköni kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon."

Äänestyspaikat ja -ajat

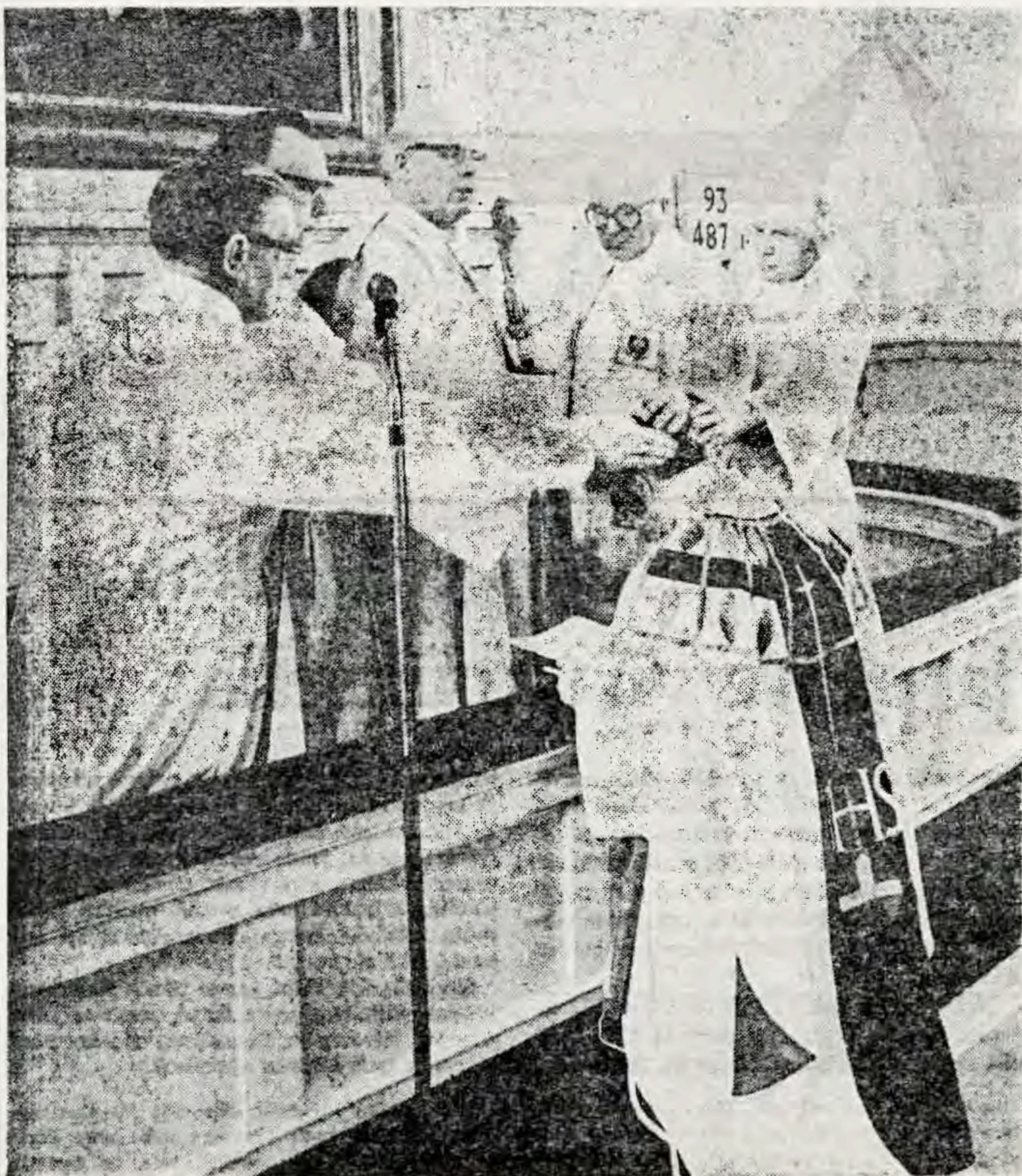
Ahlaisten seurakuntavaaleissa 1. - 6. 6. 1975

1) AHLAISTEN KIRKKO	sunnuntaina	kello 11.30—15.30
2) POHJAJOEN RUKOUSHUONE	sunnuntaina	kello 17.00—19.00
3) LAMPIN KANSAKOULU	maanantaina	kello 16.00—19.00
4) PIRTTIJÄRVEN KANSAKOULU	tiistaina	kello 17.00—19.00
5) KELLAHDEN KANSAKOULU	keskiviikkona	kello 16.00—19.00
6) LAMPALUODON KANSAKOULU	torstaina	kello 16.00—19.00
7) AHLAISTEN KIRKKO	perjantaina	kello 16.00—19.00

Vaalit toimitetaan 11. 10. 1974 vahvistetun ääniluettelon mukaisesti.

Tässä numerossa:

- Seurakuntalehtori — teologi ilman lipereitä, sivu 3
- Kristus elää tänään, keskiaukeama
- Kirkkomusiikki — evankeliumin elävä ääni, sivut 8 ja 9
- Stenmanit kotimaassa, takasivu

Jeesus antaa rauhan

□ Rauhasta ja rakkaudesta puhutaan ja lauletaan paljon. Tämä johtuu siitä, että tarvitsemme ja kaipaamme elämäämme sisäistä ja ulkonaista rauhaa, ja ennen kaikkea rakkautta.

□ Iloitsen, kun saan vakuuttaa, että Jeesus voi ja tahtoo antaa elämäämme sisäisen rauhan tunteen. Eikä tämä ole vain tunteenomainen, katetta vailla oleva kulunut sanonta, vaan sen ovat lukemattomat ihmiset saaneet kokea omakohtaisesti.

Eräessä äskettäin ilmestyneessä lehdessä on kuva pyörätuoliin sidotusta 25-vuotiaasta Jerestä, joka on tuoliinsa tekstannut julisteen: Jumala on rakkaus. Hän on yksi niistä, joiden sisimmässä on Jumalan rauha, joka antaa sisältöä ja voimaa pakkoliikkeisen ihmisen elämään. Iloisin mielin Jere kertoo, että hän Jeesuksen nimessä on saanut kaikki syntinsä anteeksi. Tästä hän vapain sydämin kertoo lähimmäisilleen.

Jeesuksen tarjoamaa taivaallista rauhaa emme kykene itse ottamaan ja omistamaan. Mutta kun Jeesus on kerran luvannut meille rauhansa ja siunauksensa, hän myös vastaa kaikesta. Pelastuksemme on kokonaan hänen armotyötään.

Jeesuksen opetuslapset olivat saaneet nähdä ylösnousseen mestarinsa ja Öljymäellä Jeesuksen taivaaseen astumisen valtavan tapahtuman. He saivat kuulla lähetyskäsken ja lisäksi sanoman Jeesuksen takaisin tulosta aikojen lopussa.

Mutta Jeesus tiesi, että opetuslapset eivät vielä sittenkään olleet valmiit toteuttamaan ilosanoman viemistä kaikille ihmisille. He tarvitsivat puolustajan, Pyhän Hengen. Helluntaina he Jeesuksen lupauksen mukaan saivat kokea elämänsä suuren ihmeen: heidät vyötettiin voimalla korkeudesta.

Ymmärrämme ehkä jotakin Pyhän Hengen voimasta ja välttämättömyydestä, kun tiedämme, että vasta Hengen vuodatuksen jälkeen opetuslapset aloittivat evankeliumin levittämisen. He saivat kokea elämässään Jumalan voimaa. Jeesukseen uskovien joukko kasvoi.

Saamme iloita, että Jeesus on sama tänään kuin opetuslasten elämässä kaksi tuhatta vuotta sitten. Hengen lahjoja tarvitsemme kipeästi tähän rauhattomaan maailmaan.

Sen tähden Jeesus jäähyväispuheessaan itse lupaa todellisen sisäisen rauhan. Hän vakuuttaa jokaiselle: "Rauhan minä jätän teille: minun rauhani — sen minä annan teille. En minä anna teille, niin kuin maailma antaa. Alkoon teidän sydämenne olko murheellinen alkoonkako peljätkö."

Sinun ei tarvitse jännittää eikä ponnistella itsestäsi jotakin keivoista ja anslokasta saadaksesi Jeesuksen tarjoaman rauhan ja siunauksen elämäsi. Saat paljua hiljaisessa rukouksessa Jeesuksen, Vapahtajan eteen ja kuiskata hänelle, että kaipaat ja odotat häntä elämäsi uudistajaksi. Tunnustat syntisi ja anot syntien anteeksi saamisen armoa. Ja tällaiselle ihmiselle kuuluu lohdullinen vakuutus: Poikani, tyttärenti, ole turvallisella mielellä, sinun syntisi annetaan anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä. Olet armahdettu syntinen. Ja armahdettu syntinen löytää uudella tavalla lähimmäisensä. Koivuuden ja välinpitämättömyyden tilalle tulee rakkaus ja rukous, että Pyhä Henki saisi hänellekin kirkastaa Jeesuksen omakohtaiseksi Vapahtajaksi ja Kuninkaaksi. Elämä saa aivan uuden sisällön ja päämäärän.

Tarvitsemme joka päivä uudestaan sisimpäämme Hengen vakuutuksen, että Jeesuksen tarjoama rauha on kaikissa olosuhteissa muuttumaton — silloinkin, kun olemme itseemme pettäneet, pelkäämme monissa elämän kisoissa, suremme syntejämme ja mitättömyyttämme.

Saamme aina uskalluksella rukoilla, että Pyhä Henki avaisi korvamme kuulemaan, niin että iloisina ja turvallisina voisimme omistaa Jeesuksen lupauksen: "Rauhan minä jätän teille: minun rauhani — sen minä annan teille."

Erkki Simojoki

Ahlaisten seurakunnan uusi kirkkoherra asetettiin virkaan

Huhtikuun toisena sunnuntaina asetti arkkipiispa Martti Simojoki virkaan Ahlaisten seurakunnan uuden kirkkoherran, Jussi Jussilan. Arkkipiispaa avustivat toimituksessa rovasti Oiva Salmela, lääninrovasti Voitto Vuola, rovasti Väinö Vaarno ja kirkkoherra Aulis Karén.

— Se, että uusi sielunpaimen seisoo nyt teidän kirkkonne alttarilla virkaanasetettavana, on näkyvä ja voimallinen todistus siitä, että Herra Jeesus tahtoo olla myös teidän ahlaisten hyvä paimen, sanoi arkkipiispa virkaanasettamispuheessaan. Hän kehotti Ahlaisten uutta kirkkoherraa ennen muuta kuuntele-

maan seurakuntalaisiaan ja antamaan heille sellaisen tunteen, että kirkkoherralla on heille aikaa. Hän korosti, ettei ole tärkeää kuunnella vain sitä, mitä he sanovat, vaan myös sitä, mitä he eivät sano. Kun pappi kuuntelee sanaa myös sanojen välistä, silloin hän vähitellen oppii tuntemaan seurakuntalaisiin kätkeytyn sielunhoidon tarpeen.

Virkaanasettamista seuranneessa jumalanpalveluksessa saarnasi kirkkoherra Jussila.

Jumalanpalveluksessa esiintyi myös Ahlaisten kirkkokuoro, jota johti dir.cant. Birger Söderholm. Seurakuntalaisille tarjottiin kirkkokahvit Ahlaisten ala-asteen koulussa.

Keski-Porin kirkon holvien kaikuja

Kirkko ja säveltaide ovat vuosituhsia käyneet käsi kädessä etsiäkseen valoa ihmiskunnan parantumattoman epäsovun, verisyyden ja nälkäisen köyhyyden ristiriidan ongelmaan. Kirkon suojeluksessa on syntynyt horjattomattoman puhtauden vertauskuvia säveltaiteen jalointa ja ylevintä tuotantoa. Niiden olemukseen on sisältynyt lupaus vuosituhsien palavan rukouksen ja toivon täyttymisestä ikuisen valon ja rakkauden toteutumisesta.

Maaliskuun alkupuolella Keski-Porin kirkossa oli tavanomaisesta poikkeava iltarukoushetki, Max Regerin musiikkiin perustuva urkumessu, joka sai kuulijoiden tahoita varsin myöntetseä vastaanoton.

Palmusunnuntaina aloitti Suo-

men Laulu pihnaviikon musiikkitapahtumien sarjan Matteus-passioesityksellään. Pitkänaperjantaina kuultiin kirkon oman kuoron esittämänä Heinrich Schützlin passio-tyyppinen teos "Jeesuksen seitsemän sanaa ristillä".

Esiitys oli erittäin nautittava. Kuoron omien solistien tekstiosuudet olivat poikkeuksetta selviä. Rahavarojen niukkuuden vuoksi ei kuoro voinut käyttää säestyksessä urkujen lisäksi teoksen edellyttämää neljän uuden soitinryhmää, mutta siitä huolimatta esiitys teki täyttä oikeutta teoksen luonteelle ja sanomalle sekä Heinrich Schützlin säveltäjäkuvalle. Passioesityksen lisäksi tilaisuudessa kuultiin J. S. Bachin säveltämä muunnelmasarja virrestä "Tutkimaan, oi Jeesus, aut, kärsimystä katkeaa..."

Pääsiäispäivänä järjestetyssä kirkkokansan ylösnousemusjuhlassa esitti sekakuoro Porin Laulajat J. S. Bachin kantaatin "Kristus kuolon kahleissa", joka on sävelletty kuorolle ja orkesterille. Musiikillisesti korkeatasoinen tilaisuus sai valitettavan pienen kuulijakunnan. Kuoron toivottu esittävän kantaatin uudelleen ensi vuoden pääsiäisenä. Ylösnousemusjuhlan aluksi kuultiin J. S. Bachin Preludi ja fuuga Es-duuri, yksi säveltäjämestarin vaatvimista urkuteoksista.

Altтарin edustalla tilan puutetta

Huhtikuussa järjesti Suomen sekakuoroliitto valtakunnallisten liittopäiviensä yhteydessä kirkkokonsertin Keski-Porin kirkossa. Toukokuun ensimmäisenä sunnuntaina siellä vietettiin Keski-Porin seurakunnan kuorosten ja lauluyhtyeiden yhteistä musiikkihetkeä. Vuoden alkupuolisko on toisin sanoen ollut Keski-Porin kirkossa musiikillisesti varsin rikasta aikaa ja kesäkuussa alkavat jälleen jokaviikkoiset

kesäillan urkumusiikkisarjan konserttitilaisuudet.

Nämä huomattavat kirkkomusiikkitilaisuudet ovat jälleen osoittaneet, kuinka tärkeätä olisi Keski-Porin kirkkoon saada kunnolliset kuoriurut. Samoin olisi kirkkosalin etuosasta poistettava pari kolme penkkiriviä, jotta alttarin edustalle saataisiin musiikkiesityksiä varten riittävästi tilaa. Silloin voitaisiin sävelteokset esittää alttarin edessä, ja ne pääsisivät täysin oikeuksiinsa. Tänä keväänä muun muassa Suomen Laulun 90-henkinen kuoro, joka esiintyi kaksoiskuorona, yli kaksikymmentä soittajaa, neljä laulusolistia, johtaja ja urkuri joutuivat ahtaautumaan urkuparvelle. Mikä tilaantauti! Kaksoiskuoron teho menetti merkityksensä, koska kuorojen oli laulettava rinnakkain.

Kun valtaosa kuulijoista istuu kirkkosalissa, ja esiitys tapahtuu lehteriltä kuulijoiden selän takaa, ei asetelma sulkea lisää yleisön esteettistä nautintoa. Altтарin edusta, joka on mitoitettu vuoden 1863 olosuhteisiin, ei enää

vastaa tämänhetkisiä tarpeita. Tilan puute on ilmeinen myös suurina kirkkollisina pyhinä ehtoollisen vieton yhteydessä, väkyluku kum on kasvanut viime vuosisadan lopulta. Tuskin enisät ja muinaistieteellinen toimikunta siitä pahastuisivat, jos näinkin pienin keinoin kirkon käyttö saataisiin entistä monipuolisemmaksi ja siten yhä useampi seurakuntalainen viihtymään sen suojissa. Eikö se lienekin tämän temppelin perimmäinen tarkoitus? Taloudellisesti kyselysten korjausten tekeminen olisi aivan mitätöntä luokkaa.

Entä sitten niin sanotut "tuorokorokkeet", joita näkee alttarin edessä käytettävän. "Korokkeet" ovat yhtä kuin muutamat huojuva penkki, joissa laulajan huomio kiihtyy palsti laulamiseen, myös tasapainon ylläpitämiseen. Tiedetään tapaus, jolloin penkit eivät tyydyttäneetkään kuoron johtajaa, vaan hän omalla kustannuksellaan tuotti oikeat kuorokorokkeet kaupungista kirkkoon!

— M. R.

KIRKKO PORISSA

Marja Joukion kertoman mukaan tuskin on sellaista elämänuhetta, jota seurakuntalehtorin työ ei jossakin vaiheessa sivuasi.

Seurakuntalehtori — teologi ilman lipereitä

Teologisen loppututkinnon suorittaneita naisia on Suomessa kaiken kaikkiaan noin tuhat. Seurakuntalehtoreina heistä toimii 170. Lehtori voi hoitaa seurakunnassa erilaisia kasvatusta ja opetustehtäviä pappien tavoin, mutta hänellä ei ole oikeutta toimittaa kasteita, konfirmaatioita, avo-olottoon vihkimisiä, hautaan siunaamisia eikä jakaa jumalanpalveluksessa ehtoollista. Kirkkolaki ei anna hänelle myöskään oikeutta saarnata päiväjumalanpalveluksessa, mutta tässä kohdin lausukirjainta sovelletaan melko väljästi.

Neljän seurakunnan yhteisenä lehtorina Porissa toimii Marja Joukio. Hän toteaa, että suurin osa ihmisistä, jotka eivät ole tekemisissä kirkon kanssa, yhdistää seurakuntalehtorin ilman muuta kouluympäristöön.

Seurakuntalehtori on koulutuksestaan teologian kandidaatti, mutta sen lisäksi hän on suorittanut tuomiokapitulissa lehtorintutkinnon, jota ilman hänellä ei ole oikeutta toimia lehtorin virassa seurakunnassa. Lehtorintutkinto vastaa pappistutkintoa, joka vaaditaan miesteologeilta ennen vihkimystä. Tutkinnon jälkeen miesteologit vihittään papeiksi, ja samassa yhteydessä voidaan naisteologit siunata lehtoreiksi.

Kirkolliskokouksen vuonna 1968 asettama komitea on ehdottanut tänä keväänä julkistamassaan mietinnössä lehtoreille oikeutta saarnata ja jakaa ehtoollista jumalanpalveluksessa. Mietintö oli käsiteltävänä tämän kuun kirkolliskokouksessa.

Lehtorilla pitäisi olla oikeus jakaa ehtoollista, koska hän pitää rippikouluakin. Nykyisen käytännön mukaan lehtori ei voi jakaa ehtoollista edes omille rippikoulunurilleen.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

Lehtori joutuu usein tekemään myös käyntejä vanhusten luokse ja sairaaloihin, jolloin hänelle voidaan esittää ehtoollispyyntö. Hän voi kuitenkin jakaa ehtoollisen vain sellaisissa hätätilanteissa, joissa kuka tahansa kristitty on oikeutettu sen tekemään, sanoo Marja Joukio. Melko yleinen käytäntö on, että lehtori saa saarnata konfirmaatioiden yhteydessä, koululaisjumalanpalveluksissa, perhe- ja ilta-kerhoissa, mutta ei tavanomaisissa päiväjumalanpalveluksissa.

suunnittelee emännöitsijän omi- naisuudessa tilaisuuksien tarjottu- lun, arvioi, minkä verran kul- loinkin on tulossa väkeä ja hankkii sen mukaan tarjottuun tarvittavat ainekset, parhaassa tapauksessa vielä keittää kah- vinkin ja tarjoilee sen. — Viime vuonna varasimme äitienpäivä- juhlaan tarjottavaa sadalle hen- gelle. Kaikki loppui kesken, kos- ka yleisöä kertyikin kaksinker- tainen määrä.

Tarvikehankkija, matkailupäällikkö

Lehtori toimii myös tarvike- hankkijana. Hiljattain Marja Joukio joutui kiertämään kaikki kaupungin kiviveistämöt etsies- sään naisten askartelupiirien so- pivaa kivi-rouhetta askarteluma- teriaaliksi. Lopulta hän päätyi ostamaan eäkällisen sepelisoraa Ruosniemestä. Matkailupäällik- kö Joukio taas järjestää seura- kuntien naisille retkiä Suomen eri puolille. Tällöin hänen on tie- dettävä keinot mahdollisimman edulliseen matkusteluun, missä reitin varrella kannattaa käydä syömässä ja mistä löytyy yösiä.

Seurakuntalehtorin on virkan- sa puolesta hallittava myös mon- nien koneiden käyttö. Jokaisessa seurakunnassa on hieman toisla- taan poikkeavia diaheittimiä, le- vysoitimia, nauhureita... Kone- kirjoitustaito on myös hänen työssään välttämätön.

Alustaja, kouluttaja, sielunhoitaja

Usein lehtoria pyydetään alus- tamaan keskusteluja myös sel- laisista aiheista, joissa hän ei ai- nakaan koulutuksensa puolesta voi olla asiantuntija. Yleensä pi- detään kuitenkin itsestään selvä- nä, että lehtori selviytyy aiheesta kuin aiheesta.

— Lehtori on myös kouluttaja, joka milloin opastaa aikuisia kot- tikäyntityöhön, milloin koulu- nuoria ryhmäjohtajiksi. Lisäk- si seurakunnan naisteologi toimii tarvittaessa "lukkariina", ja jos hänen äänensä on tilapäisesti epävirallinen, ei kansa yleensä laula lainkaan tai laulaa varoen, mainitsee Marja Joukio.

Lehtori on myös sielunhoitaja, joka jaksaa ja jolla on aikaa kuunnella lähimmäisiään. Jos jollakin ihmisellä on hätä, lehto- rin ei sovi olla silloin väsynyt.

Teologi

Marja Joukio toteaa, että nä- mä moninaiset työt ja toimet vievät lehtorin ajasta niin suu- ren osan, että varsinaiseen teolo- giseen työhön jää riittämättö- mästi aikaa. Töiden suhde ei täl- laisenaan tunnu aivan tarkoituk- senmukaiselta.

Marja Joukion mielestä olisi puheid- ja alustusten valmiste- luun voitava paneutua nykyistä tehokkaammin. Silloin lehtori voisi käyttää seurakuntansa hyö- dyksi niitä oppeja, joita hän on tiedekunnassa saanut henkiseksi pääomakseen. Teologin olisi myös nykyistä enemmän voitava työskennellä seurakunnasta vie- raantuneiden ihmisten parissa, — Monet seurakuntalaiset ovat olleet floisesti yllättyneitä, kun seurakunnan työntekijä tai koti- lähetti on ottanut helhin yhteyt- tä, kertoo Marja Joukio.

Lasten näytelmäkerho toimii Länsi-Porissa

Porin seurakunnassa toimii kymmeniä varhaisnuorten kerhoja, mutta vain muutam- mat niistä ovat keskittyneet ainoastaan yhteen barrasteeseen. Viime syksystä lähtien on Länsi-Porin kirkon tiloissa kokoontunut lasten näytelmä- kerho, jota ohjaa Pirjo Salminen. Pirjo — lempinimeltään Santtu — on aikaisemmin oh- jannut seurakunnan tyttöker- hoja, mutta tämännäköisen kerhon ohjaaminen on hänelle aivan uutta ja pohjautuu suurelta osin kokeilunhaluun.

Kerhon toiminnassa on tällä hetkellä mukana kolmekym- mentä 7—10-vuotiasta lasta. Suureen tyttöjoukkoon on us- kaltautunut vain kolme poi- kaa.

Ohjaajansa mukaan ker- ho on ottanut nimekseen "Santun sakkii".

Näytelmäkerholaiset pitä- vät erityisesti vierailuista, joi- ta he ovat tehneet vanhainko- tiin, lastenkotiin, diakoniapii- riin ja joulujuhliin. Vierailu- jen ohjelmaan sisältyy tietysti esiintymisiä, mutta samalla kerholaisen oma maailma avartuu. Vierailut on koettu molemmin puolin antoisiksi. Kerho on kutsuttu esiinty- mään myös tämänkäväiseen äitienpäiväjuhlaan, johon on harjoitettu näytelmää "Sina- pinsien".

Kerhoillan ohjelmaan kuu- luu näytelmäharjoituksen li- säksi laulamista ja toiminnan

suunnittelua. Kerholaiset ovat pitäneet illoista yhteistä päi- väkirjaa. Yhteistä kaikille kerholaisille on myös Bertta- nukke, jonka kerholle lahjoitti samanniminen tati erään vie- railun yhteydessä.

Näytelmäkerhossa on in- nostunut ja hyvä yhteishenki. Pirjon kertoman mukaan lap- set ovat osallistuneet siihen aktiivisemmin kuin tavallisiin kerhoihin. Kerholaiset itse viihtyvät kerhossaan, koska he pitävät näyttelemisestä ja käyvät mielellään esiintymä- sä erilaisissa paikoissa. Hei- dän mielestään näytelmäker- hossa ohjelmakin on vapaam- paa ja monipuolisempaa kuin muissa seurakunnan kerhois- sa.

Pirjo Salminen ja osa hänen kerholaisistaan osallistuvat myös Länsi-Porin kirkossa vietettyyn tyttöpäivään eikä joukosta puuttunut Berttakaan.

Kodinhoitaja auttaa ja kuuntelee

— Kodinhoitajan tehtäviin kun äiti on joutunut syystä tai toisesta sairaalaan. Samoin työt, jotka perheenäitikin normaalisti hoitaa. Kodinhoitaja siivoaa, pesee pyykkiä, valmistaa ruokaa ja pitää huolen lapsista. Usein kodinhoitajaa pyydetään avuksi juuri silloin, Koivukangas.

Kodinhoitajan työ poikkeaa kotilavustajan tehtävistä sikäli, että kotilavustajat huolehtivat yksin omaan vanhusten hyvinvoinnista, kodinhoitajat sen sijaan työskentelevät myös perheissä. Tuula Koivukangas on toiminut kodinhoitajana useita vuosia Pohjois-Suomessa Ranualla, ja kotilavustajana muun muassa runsaan puolen vuoden ajan sosiaalilautakunnan palveluautossa Porissa.

Jokainen koti erilainen

Kodinhoitaja Koivukangas toteaa, että työ on vaihtelevaa jo pelkästään sen takia, että jokainen koti, jokainen perhe ja jokainen vanhus on erilainen. Työ ei käy yksitoikkoiseksi myöskään siksi, että yhdessä perheessä kodinhoitaja voi viipyä korkeintaan kaksi viikkoa. Joskus taas yhteen työpäivään saattaa sisältyä pari kolmekin käyntiä vanhusten luona.

Kodinhoitajan työpäivä alkaa tavallisesti kahdeksalta ja päättyy neljältä. Joskus tulee tietysti tilanteita, joissa joudutaan joutamaan, ja kodinhoitaja saattaa aloittaa työnsä aamuvuodeltä. Työ vaatii jatkuvasti sopeutumista uusiin tilanteisiin. Nykyisin järjestetään soveltuvuustestejä jo kouluun pyrkiville, mainitsi Tuula Koivukangas. Hän on itse käynyt omantekokoulun ja sen jälkeen toista vuotta kestävä kodinhoitajakurssin. Koulutus käsitti pääasiasta lastenhoitoa, mutta oli oppilaiden joukossa maatalouskin.

Koivukangas kertoi joutuneensa koko ikänsä käsittelemään kaikenlaisia talouskoneita eikä niin ollen arkaile uusien ja erimerkkisten astiainpesu- ym. koneiden käyttöä. Toisaalta talouskoneet helpottavat kodinhoitajan työtä samalla tavoin kuin äidinkin.

Lapsiin helppo tutustua

Tuula Koivukangas kertoi, että vastaanotto perheissä on yleensä myönteinen ja kodinhoitaja voi tuntea olevansa odotettu, koska apua tarvitaan kipeästi. — Lapsiin on tavallisesti hyvin helppo tutustua. Heihin saa kontaktin lähes aina pelkällä puhumisella. Lapset eivät vierasta kodinhoitajaa sen enempää kuin muitakaan vieraita ihmisiä. Tosin jotkut työtöverit ovat kertoneet, että lapset saattavat säikähtää virkapukuun kuuluvaa valkoista kaulusta.

Tuula Koivukankaalla on itsellään vajaan kahden vuoden ikäinen lapsi, jolle on onnistuttu saamaan hyvä päivähoitopaikka aivan läheltä kotia. Se keventää omalta osaltaan äidin työskentelyä vierailissa perheissä, koska lapsen hyvinvoinnista ei tarvitse olla huolissaan. — Yleensäkin ei kodinhoitajan pidä omia murheitaan tuoda työpaikalleen. Vaikka kuinka mielessä myllertäisi, täytyy aina ottaa huomioon perheenjäsenen omat huolet, eikä kodinhoitajan soti räjähtää missään tilanteessa.

Kodinhoitajan työhön liittyy vaihtelovaihteluisuus. Ehkä sitäkin syystä hän saa käytännöllisten

tehtäviensä lisäksi toimia usein kuuntelijana ja myötäeläjänä ihmisten vaikeuksissa. — Tällaisissa tilanteissa kodinhoitajan on monta kertaa myönnettävä oma riittämättömyytensä, totesi Tuula Koivukangas.

Keskusteluiltoja kohtaan kiinnostusta

Viime keväänä Keski-Porin seurakunnan naistyötoimikunta kutsui kodinhoitajia ja kotilavustajia yhteiseen keskusteluiltaan. Keskusteluja on sen jälkeen jatkettu säännöllisesti kerran kuukaudessa maanantai-iltoisin Teljänatorin rukoushuoneessa. Keskusteluilloissa on käsitelty lähinnä ihmissuhteisiin liittyviä ongelmia. Kodinhoitajia ja kotilavustajia on yhteisen keskustelunaiheen ääreen kokoonnutunut tavallisesti kolmisenkymmentä. Kerran olivat mukana myös seurakuntalaiset, joihin tutustumista Tuula Koivukangas piti varsin aiheellisenä, koska molempien ammattiryhmien työ on paljolti vanhusten huolto.

Tuula Koivukankaan säännöllistä mukanaoloa keskusteluilloissa vaikeuttaa aviomiehen vuorotyö, ja muutenkin lapselta jää vapaa-aikaa melko vähän. Hän arveli, että on varmasti hyvin yksilöllistä, mitä kukin näistä keskusteluista pystyy itselleen omaksumaan ja minkä verran saamiaan osviittoja soveltamaan käytännön työssä. Tarpeellisia ne kuitenkin epäilemättä ovat, sitähän todistaa jo osanottajienkin kiinnostus asiaan.

Kodinhoitaja Tuula Koivukankaan ja 2-vuotiaan Toni Mäkinen mielestä yhteistyö on paikallaan astioiden pesussakin.

Äidin päivästä

Kirjoitan sinulle, joka et enää tai vielä elä näissä elämän parhaissa hetkissä, "lapsellisen perheen" keskellä! Kerron sinulle aivan tavallisista ohivilahtavista tilanteista, nyt käsin kosketeltavista, pian takaisinsuuntaamattomista.

Säpsähdän hereille ja kiirehdin pehmein askelin lasten huoneeseen peittelemään, tutkia etsimään, vettä juottamaan. Silitän vaaleita hiuksia. Makuhuoneessa auorin lapsista kääntyy. Kannan pienokaisen potalle. Äidin pörröä nojaa polviin. Helpotus. Haluaa sitten nallensa kanssa isoon vuoteeseen ihan äidin viereen, kuin pesään. Annulla unenpöpperöisiä kasvoja, hymyileviä huomenia. Pian viisi unipukuista saman peiton alla nalaamassa paikoista nahistelemassa, kunnes pienir pyöreä vatsa tuntee tyhjyytensä kuin ilmapallo ja vaatii ruokaa, ruokaa! Päivä alkaa.

Puuroa maitoa, "minä itte teen"-leipää. Kaakota pöydällä, lattialla ja tukassa. "Suuhun, suuhun! Ei kättä kuppiin!" Vaatteita päälle ja pois, lukemattomia kertoja. Pienin, kumisaappaat ja -assa, pikkuhousut paikallaan ja yksi sormikas tädessä — haluaa ulos! Pyykkiä, aina ja paljon. Astioita. "Kiitos, äiti." — "Terveysteksi — vie lautasasi tiskialtaaseen, varovasti." Joku pesee. "Kuka on silpunnut aralain lehdet?" — "Kuka istunut isän kirjoituspöydällä piirtelemässä nimilistoihin?" — "Kuka kaatanut WC:n lattialle vettä?" — "Kuka hihittänyt puhelimeen ja sulkenut sen sitten edes kertomatta sen soineen?"

Voi teitä, te kurahousut! Rasittavimmat kaikkien vaatekappaleista! Pukekaamme hitaasti ja hirsisti. "Älä itke, pääset kauppaan ja pihalle Jarin kanssa." Kaksi juoksee edellä näin lujaa, kaatuu, juoksee. Ja yksi kulkee mietiskellen, tarkastellen taaksepäin, sivuille.

Mielenkiintoisia kiviä, kurakimpaleita, vanhoja purukumeja. Kaappaan kainaloon. Toisella kädellä työntän heliseviä rattaita ja yritän tavoittaa edellä viipottajaa Suuria autoja, kauhakuormaajia. "Ei saa mennä yksin kadun yli." Kaupassa kahdet pikkurattaat kiittävät hyllykköjen välissä. "Missä olet? Ei osteta sukellusnaamaria eikä tikaria!" Yksi istuu isommissa rattaisissa nakerrellen leipää muovipussin läpi. Ja pihassa pienet jalat vievät juuri sinne, mistä "ihan varmasti" on luv-

u pysyä poissa. Sieltä täältä märkinä, nenä mu-
dassa, posket punaisina palaa komppania reissul-
taan.

"Isi tulee!" Kaikki ikkunaan. Ja pian kiljuntaa, suukkoja, valtavasti kertomista. Isän sylissä saa varmasti ruokaa. Sinne kannattaa kiivetä. Isän jumppahetkissä on mukana kolme uskollista apuria. Ja juuri isä osaa panna pienelle tytölle vaatteet parhaiten päälle. Joskus hänen ajatuksensa ovat kuitenkin ihan liikaa niissä töissä, kirjoissa ja kirjoittelun laatimisessa. Niin kuin silloinkin, kun äiti kuoroharjoituksesta tultuaan kyseli tappelilta, oliko isä leikkinyt heidän kanssaan. Ei ollut leikkinyt. "No, entäs jutellut?" — "Juu." — "Mitä jutteli?" — "Sanoi, että olkaa hiljaa!"

Tiedätkö, milloin kellon viisarit hetkeksi pysähtyvät? Silloin, kun lapsi putoaa kaapin päältä tai renkaista. Ja pian istutaan poliklinikalla äiti itkua aloitellen, lapsi sitä lopetellen. Kun keskimäinen parivuotiaana suutuksissaan päättää olla hengittämättä ja käy muutamaksi sekunniksi hervottomaksi. Toipuminen sellaisesta tilanteesta käy äidiltä paljon hitaammin kuin lapselta itseltään. Kur poika tulee ulkoa ovelle kädet suun edessä voihkien: "Ei tuu verta, ei tuu verta!" Ja katkennut hampaan ja reikäisen alahuulen tiloilta on verta valunut takinedusta punaiseksi. Asuisimme vieläkin sairaanhoitaja-kätilön seinänaapureina!

Ilta. Pian elämä rauhoittuu. "Äiti, miksi pitää tulla yö? Rukoillaan Taivaan Isältä, että maapallo ei pyörähtäisikään. Tai, että olisi kaksi aurinkoa. Aina jäävät leikit kesken..." Tärkeät iltauuhut vielä. "Rakas Jeesus, kiitos tästä päivästä..." — "Milloin minä pääsen Jeesuksen sylkyyn istumaan?" — "Miten sieltä taivaasta päästään takaisin?" — "Saahan sielläkin nukkua?" — "Näkeekö Taivaan Isä ihan kaiken läpi?" — "Miten me lennetään?" — "Otr kuule tämä nuha ja yskä pois!" — "Siunaa ja varjele isää ja äitiä... ja kaikkia maailman ihmisiä. Aamen." — "Aamen!" — "Aamen!"

"Minä rakastan sinua. Sinä olet kiva!" Me, perhe, kompromissien tekoa harjoittelemassa. Tämä päivä ei ole vain minun, vaan myös sinun ainutkertainen päiväsi.

Kaia Elo

Porin NTKY:n leirit 1975

- Ilmoittautumiset leireille kesä-elokuussa maanantaisin kello 17.30—18.30 NTKY:een, Esivallankatu 6, puh. 12 418 tai kirjepöydällä Riihikatu 13:een (pihan puolella).
- Kesän pyörä- ym. retkistä ilmoitetaan NTKY:n ilmoitustaululla.
- Nuorten keskusteluillat perheissä noin kerran kuukaudessa maanantaina kello 19.00. Lähemmät tiedot NTKY:n ilmoitustaululla.

Tervetuloa mukaan kesän toimintaan!

- 38.—25. 5. tyttöjen ja nuorten kotitalousleiri Kiviniellä; leirimaksu 4 mk
- 18.—15. 6. alle 12-vuotiaitten tyttöjen leiri Kiviniellä; leirimaksu 4 mk (maksuun sisältyvät matkat)
- 20.—22. 6. nuorten aikuisten juhannusleiri Kiviniellä; leirimaksu 4 mk
- 27.—29. 6. aikuisten lomaleiri Kiviniellä; leirimaksu 4 mk
- 30. 6.—4. 7. yli 10-vuotiaitten tyttöjen telttaleiri Säskylän Luvalahdessa; leirimaksu 15 mk, josta ilmoittauduttaessa 2 mk (maksuun sisältyvät matkat)
- 29.—31. 8. tyttöjen ja nuorten kuntoleiri Kiviniellä; leirimaksu 3 mk
- 12.—14. 9. tyttöjen ja nuorten leiri Osalassa Ahlasisissa; leirimaksu 5 mk, josta ilmoittauduttaessa 1 mk (maksuun sisältyvät matkat)
- 26.—28. 9. tyttöjen ja nuorten leiri kitaransoiton oppimisen merkeissä Kiviniellä; leirimaksu 3 mk
- 10.—12. 10. tyttöjen ja nuorten dialeiri Kiviniellä; leirimaksu 3 mk

Raamatun vaikeita sanoja:

Immanuel

Toissa jouluna Kotimaa-lehden pakinoitsija purnasi vanhoja jouluvirsiä vastaan kirjoittamalla "Eijan ja Immanuelin kyydissä". Ilmeisesti aiheen oli antanut virsikirjamme virsi 20, 1300-luvulla kirjoitettu ja Maskun Hemmingin v. 1614 virsikirjaan ottama, jossa lauletaan: "Eijaa, eijaa! Herra meitä armahti, taivas meille aukeni. Halleluja! Tyydy pilttiin pienoi-sehen, Jeesuksehen, yksin vaan, toista turvaa et sä löydä milloinkaan. Vaimon siemen siunattu, Immanuel, syntyi niinkuin ilmoitti jo Gabriel." "Immanuel" on siis ilmeisesti Raamatun vaikeita sanoja

Jumala meidän kanssamme...

Sana esiintyy Raamatussa kolme kertaa (Jes. 7:14, 8:8–10 sekä Matt. 1:23). Se tarkoittaa "Jumala meidän kanssamme" (immanu — meidän kanssamme, el — Jumala). "Sen tähden Herra itse antaa teille merkin: Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel." (Jes. 7:14). Juudan kuningas Aahas (734–715 e.Kr.) oli Syyrian ja Pohjoisvaltakunnan, Israelin hyökkäyksen alainen. Tässä tilanteessa Aahas halusi turvautua suurvallan, Assyrian apuun. Profeetta Jesaja tuli kielittämään kuningasta ryhtymästä hankkeeseen. Herra kukistaisi Syyrian ja Israelin kuninkaat muutoinkin. Vakuudeksi Aahas sai pyytää Jumalalta mitä tahansa merkkiä. Kuningas kiellettyi hurskastellen: "En pyydä enkä kiusaa Herraa." (Jes. 7:12). Syyriä ei ollut kuitenkaan nöyryys vaan epäusko ja omat poliittiset laskelmat. Niinpä profeetta Jesaja julisti Jumalan vihan tuomion. Assyria on koitua avun pyytäjän turmioksi. Sen kuningas on kuin suuri tuhotu-

va: "... se tunkeutuu Juudeaan, paisuu ja tulvi ja ulottuu kaulaan saakka. Ja levittäen siipensä se täyttää ylityltään sinun maasi Immanuel." (Jes. 8:8).

Jo varhain juutalaiset ymmärsivät Immanuel-profetian messiaslupauksena. Kerran Daavidin suvusta on nouseva jumalallinen hallitsija. Tällaisesta puhuu joululaulun profetia: "Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on heraus, ja hänen nimensä on: Ihmeellinen neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhanruhtinas." (Jes. 9:1–6). Tulevaisuuden hallitsija on kukistumaton. Hänellä on suora yhteys Jumalan kanssa, ja hänen kauttansa Jumala hallitsee maailmaa: "Riehukaa kansat; kuitenkin kukistutte; kuulkaa, kaikki kaukaiset maat: sonnustautukaa, kuitenkin kukistutte; sonnustautukaa, kuitenkin kukistutte. Pitäkää neuvoa: se raukeaa; sopikaa sopimus: ei se pysy. Sillä Jumala on meidän kanssamme." (Jes. 8:9–10).

...Jeesuksessa Kristuksessa

Uusi testamentti kertoo meille profetian täyttymisestä Jeesuksessa Kristuksessa. Enkeli ilmoitti kuningas Daavidin jälkeläiselle Joosefille, neitsyt Marian sulhaselle: "Ja hän (Maria) on synnyttävä pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapauttava kansansa heidän synneistään. Tämä kaikki on tapahtunut, että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: "Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tälle on annettava nimi Immanuel." (Matt. 1:21–23).

Jeesuksessa Jumala on tullut ihmiseksi. Hän ei ole yli-ihminen tai puolijumala, vaan ihmiseksi tullut Jumala. Tämän totuuden puolustamiseksi alkukirkko muotoili meillä liian harvoin käytetyn kristikunnan pääuskontunnustuksen, Nikaian-Konstantinopolin tunnustuksen v. 325 ja 381. Jeesuksessa taivas on tullut maan päälle, ja maan päällä on auennut hänen kauttansa pääsy taivaaseen. Jeesuksessa Jumala on ihmisenä meidän kaltaisemme, veljemme, meidän joukossamme palvelijana, meidän edestämme kärsinyt ja kuollut ja meissä uudestisyntymisen kautta uutena elämässä Pyhässä Hengessä. Kristuksen

valtakunta on kukistumaton, helvetin portit eivät sitä voita, sillä "Jumala on meidän kanssamme".

Osallisuus tähän valtakuntaan tulee Jeesuksen tuntemisen kautta. Se merkitsee syntinsä tuntemista ja tunnustamista sekä Kristuksen sovintotyön vastaanottamista uskossa. Siitä alkaa uusi elämä Kristuksessa. Joskus ihminen saa kokea sanoin kuvaamatonta sulaisuutta, Jumalan armon erityistä tuntemista kuten John Bunyanin "Kristityn vaelluksessa" Kristitty sai talvaallista autuutta tuntiessaan "hengittää Immanuelin maan ilmaa". Toisinaan syntinsä tunnon ja oman heikkouden kiusaama ihminen joutuu rukoilemaan apua, elämää Jumalan sanasta, Kristuksesta, kuten virren "Koska valaissee kointähtöni..." kirjoittaja ruotsalainen v. 1688–1730 elänyt Anders Odhelius virsikirjamme virressä 389:

"Immanuel, mun valoni, mun ystäväni, iloni, mun kuivaan sydämeheni suo vuotaa veren kaateesi. Ah, riennä, Jeesus apuhun, kun olet lunastanut mun."

On siis syytä riemuja niin kuin jouluvirressä veisattiin. "Jumala on meidän keskellämme."

Anssi Simojoki

Reposaaren kirkko on kesäkuukausina auki tutustumista varten kello 9.00–18.00, jolloin monet retkikunnat ja yksityiset matkailijat poikkeavat sisälle pieneen ja viihtyisään meren kansan temppeliin.

Reposaari kiinnostaa matkailijoita

Porin matkailukohteiden joukossa Reposaaressa on oma erityisasemansa. Silkarannan suositun leirintäalueen lisäksi matkailijat ovat kiinnostuneita erityisesti Reposaaressa kirkosta ja Porin seurakuntien leirikeskuksesta Junnilasta.

Reposaaren lähiympäristön ensimmäinen jumalanpalvelushuone sijaitsi Kappeliluodossa, jonka kautta kulkee nykyinen tie Porista Tahkoluotoon ja Reposaaressa. Mahdollisesti jo keskiajalla pystytettiin sinne vaatimaton pyhäkkö, "kappeli", palvelemaan merenkulkijoita ja saarelaisia. Sen vieressä olleeseen hautausmaahan haudattiin vainajia vielä 1800-luvulla. Tuolla paikalla on nykyisin Reposaaressa seurakunnan pystyttämä muistomerkki pienellä kummulla tien oikealla puolella Porista päin tultaessa. Kappeliluodon pieni kirkko purettiin jo 1700-luvulla eikä siitä ole enää näkyvissä mitään merkkejä. Siellä pidettiin kuitenkin vielä viime vuosisadalla kesäisin jumalanpalveluksia, jonne saapui väkeä aina Porista asti.

Reposaaren kirkko pian 100-vuotias

Reposaaren nykyisen kirkon rakentamiseen panivat vauhtia norjalaiset merimiehet, joiden aloitteesta toimitettiin varojen keräys ja tilatettiin piirustukset Tukholmasta. Tämä norjalaista tunturikirkkoa muistuttava kuusikulmainen pyhäkkö valmistui kesällä 1876, joten reposaarelai-

set viettävät ensi vuonna kirkkonsa 100-vuotisjuhlaa. Kesäisin käy tässä kirkossa tuhansia matkailijoita, jotka ovat kiinnostuneita erityisesti äskettäin manan majoille menneen professori Lennart Segerstrålen vuonna 1928 tekemistä kattomaalauksista, samoin kuin kirkon edustalla olevasta moottoritorpeedone S 2:n muistomerkistä. Kyseinen alus upposi Reposaaressa edustalla syysmyrskyssä 4.10.1925, joten tämän tapahtuman 50-vuotismuistoa vietetään ensi syksynä. Muistomerkki ja sen läheisyydessä oleva sankarihauta-alue ovat akateemikko Väinö Aaltosen käsialaa. Reposaaressa kirkko

on kesäkuukausina auki tutustumista ja hiljentymistä varten kello 9.00–18.00, mutta muinakin vuodenaikoina, varsinkin keväällä, saapuu retkikuntia tutustumaan tähän pieneen ja viihtyisään meren kansan temppeliin.

Junnilan leirikeskus entinen kesähuvila

Monet matkailijat poikkeavat kirkosta palattuaan tielle, joka johtaa saaren takarannalla sijaitsevaan Junnilaan. Sen rakensi 1880-luvulla porilainen apteekkari Robert Junnelius, ja Porin seurakunnat ostivat sen leirikeskukseksi vuonna 1947. Junnilassa järjestetään tänäkin vuonna toukokuusta syyskuuhun yli 20 erilaista sosiaalista leiriä, joista valtaosa on äitileirejä ja jotka kestävät kukin yleensä kuusi vuorokautta. Junnilan leirikeskuksen vanhin rakennus on Junneliuksen kesähuvila, joka on säilynyt ulkoasultaan suurin piirtein alkuperäisen näköisenä. Se toimii pääasiassa majoitustiloina, ja sen entisessä salissa pidetään luentoja ja erilaisia kokouksia. Päärakennuksen vieressä olevassa lisärakennuksessa on keittiö, ruokasali, majoitus-huoneita ja sauna.

Näköala Selkämeren selälle

Matkailijoiden huomiota kiinnittää myös Junnilan kaunis ympäristö puistoinen, lampineen ja kivisine rakennelmineen, jotka kaikki ovat apteekkari Junneliuksen suunnittelun tulosta. Junnilan lammen rannalla olevaan Ankkalaa eli entiseen ankkujen talviasuntoon valmistuu tänä vuonna kokoontumistila takkoineen. Varsin harvinainen on puistoon rakennettu "linnanraunio", joka antaa paikalle omaa historiallista sävyä, kuten Ankkalakin. Monien mielestä parasta Junnilassa on sieltä avautuva näköala rannattomalle Selkämeren selälle, jota kannattaa ihailia yhtä hyvin myrskyisellä kuin tyynelläkin säällä.

Reposaaren kirkon ja Junnilan leirikeskuksen välityksellä Porin seurakunnat ovat voineet palvella ja tulevat toivottavasti tulevaisuudessaakin palvelemaan paikallisten asukkaiden lisäksi myös niitä lukuisia vieraspaikkakuntalaisia, jotka Porissa käydessään haluavat nähdä merellisiäkin maisemia. Ehkäpä Selkämeren rannalta alkaa näkyä vaeltajan silmiin jotakin myös iankaikkisuuden rannalta. — J.P.

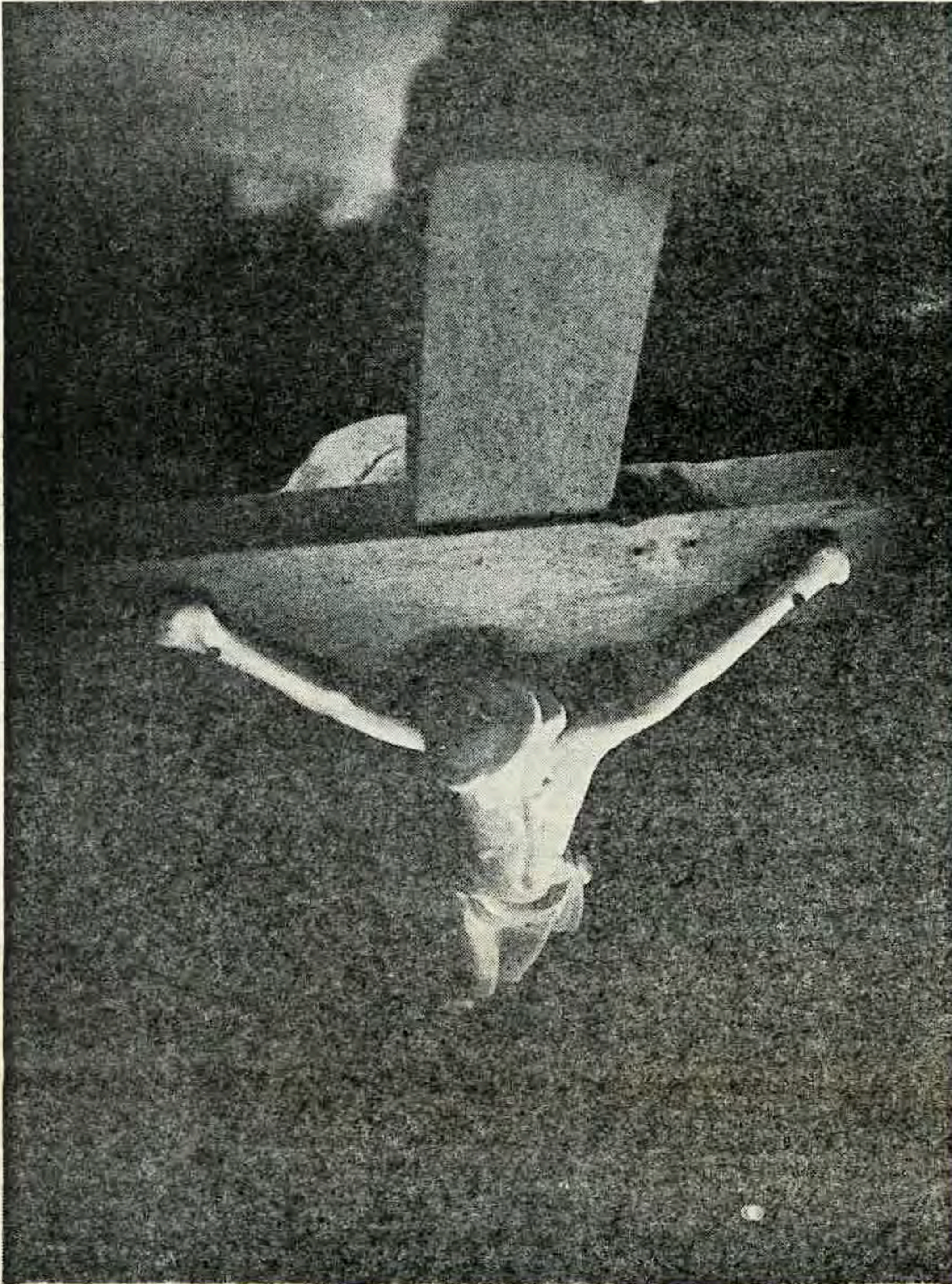
Lähetystyön kannatus nousi yli 18 prosentilla

Suomen kirkon lähetysjärjestöjen saama taloudellinen kannatus oli vuonna 1974 yhteensä 16,5 miljoonaa markkaa. Tästä on vapaaehtoisina lahjoina saatu 14 miljoonaa ja seurakuntien talousarviomäärärahoina 2,5 miljoonaa, ilmenee Kirkon lähetysasiain neuvottelukunnan laatimasta yhteenvedosta. Henkeä kohti laskettuna oli vuoden 1974 lähetyskannatus 3,78 markkaa edellisen vuoden vastaavan luvun oltua 3,19. Koko kannatuksen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 18,4 prosenttia.

Kannatus on noussut kaikissa hiippakunnissa. Henkeä kohti laskettuna on suurin lähetyskannatus — 4,06 markkaa — Porvoon hiippakunnassa, seuraavana on Mikkelin hiippakunta 3,95 markalla. Kaupunki- ja kauppalaseurakunnista oli henkeä kohti laskettuna paras Kokkolan ruotsalainen seurakunta, seuraavina olivat Helsingin Johanneksen seurakunta, Helsingin Taivallahden seurakunta ja Nurmeksen seurakunta. Maaseutuseurakunnista oli ylivoimainen Pyhämaa 46,14 markalla. — KT

Porin seurakunnat ilmoittavat tärkeimmistä tilaisuuksista ja tapahtumista lauantaisin Satakunnan Kansassa, Uudessa Ajassa ja Satakunnan Työssä. Länsi-Porin seurakunta ilmoittaa myös Lallissa. Mikäli lauantai on pyhä, ilmoitukset julkaistaan lehdissä päivää aikaisemmin.

KRISTUS ELÄÄ

Hänen lävistetyissä käsissään me lepäsimme kaikki hänen, joka rakkaudesta kuoli ja ylösnousi rakkaudesta.
Anna-Maija Raittila: Sateenkaari

Tultuaan taas koolle apostolit kysyivät Jeesukselta: "Herra, onko nyt tullut se aika, jolloin sinä perustat uudelleen Israelin valtakunnan?" Jeesus vastasi: "Ei ole teidän asianne tietää määraaikoja, jotka Isä on omalla vallallaan säätänyt. Mutta te saatte voiman, kun Pyhä Henki tulee teihin, ja teistä tulee minun todistajani Jerusalemissa ja kaikkialla Juudeassa ja Samariassa ja maan ääriin asti." Kun hän oli sen sanonut, hänet otettiin heidän nähtensä taivaaseen; pilvi vei hänet heidän näkyvistään. Vielä heidän katsoessaan taivaalle hänen jälkeensä heidän viereensä ilmestyi kaksi valkopukuista miestä. Nämä sanoivat: "Galilean miehet, miksi te seisotte ja katselette taivaalle? Tämä Jeesus, joka otettiin teidän luotanne taivaaseen, tulee takaisin samalla tavalla kuin näitte hänen menevän taivaaseen."

Apostolien teot 1:6—11 (UTN)

Ärentonan kirkossa Ruotsissa on puhutteleva alttaritaulu, jossa kuvataan Kristuksen taivaaseen astumista. Siinä Jeesuksen oppilaat seisovat ja katsovat taivaalle, jonne Jeesus on häipynyt heidän näkyvistään, niin että pilvissä näkyy vain hiven Jeesuksen viitan liepeestä. Mutta maassa hiekassa näkyvät Kristuksen jalanjäljet. Meidän on mahdotonta järjellämme tai ajatuksellamme selvittää itsellemme tai toisille Jeesuksen ylösnousemuksen tai taivaaseenastumisen tapahtumia. Mutta Kristuksen jalanjäljet näkyvät meidänkin keskeisimmiksi.

Tässä vihan, epätoivon ja tuomion maailmassa on paljon ihmisiä, jotka elävät uskossa Kristukseen. Usko ei heille merkitse vain hetken tunnelmaa, vaan jokahetkistä elämänyhteyttä Kristuksen kanssa. Jeesus Kristus on heissä läsnä aamusta iltaan. Hän, Kristus, tekee heidät sisäisesti vapaiksi yhä uudestaan keskellä arkipäivän sidonnaisuutta, ajan puutetta ja elämän yksitoikkoisuutta. Kristus antaa voiman elää: Kristuksen oppilaan elämässä ilo ja taistelu eivät sulje toisiaan pois. Kokiessaan vaikeuksia ja kärsimyksiä Kristukseen uskova ihminen säilyttää itsessään ilon ja toivon alueen, sillä Kristuksen oppilailleen antama Pyhä Henki on kaiken rakkauden, ilon ja toivon lähde jatkuvasti. Siellä, missä Pyhä Henki toimii, Kristus elää tänäänkin.

Meille kaikille on avattu yhteys Kristukseen: se on sitä, että hänen paluunsa odotus on meille jo nyt taistelun juhlaa. Ja juhla on joka hetki Kristuksessa, joka elää.

Tekstit kokosi työryhmä Salme Söderlin, Raili Turtola, Pauli Toivonen ja Kirsti Kautto.
Kuvat otti Rainer Nikkanen.

MITÄ MERKITSEE

Fanni Marialle, 71:

Kristuksen seurassa on hyvä tehdä matkaa, tänäänkin. Kristus merkitsee minulle paljon. Hänen seurassaan on hyvä olla, kun Hän työskentelee minussa. Olen Hänen työpöydällä viipynyt jo kauan. Hän työskentelee siinä milloin kevyemmin, milloin raskaammin hiontavälineittensä kanssa saadakseen sopivan rakennuskiven valtakuntansa tempeliin.

Olen suuresti kiitollinen tänä päivänä Jeesukselle Kristukselle siitä, että saan olla taitavan mestarin käsissä, vaikka joskus koskeekin kipeästi, kun terä painetaan syvään. Mutta Hän on itse parantaja, ja haavat umpeutuvat pian.

Kun työ kerran mestarin käsistä valmistuu, tottahan tämä kivi kelpuutetaan omistajan käsiin palkintoa varten.

Karille, 19:

Pitkäperjantai ilman pääsiäisaamua olisi ollut suuri tappio. Vasta tyhjä hauta osoitti Jumalan hyväksyneen Jeesuksen sovitustyön. Siksi uskoni mielekkyys riippuu siitä, uskonko kuolleeseen vai elävään Jeesukseen.

Hänen ylösnousemuksensa merkitsee minulle turvallisuutta: en enää kohtaa vaikeuksiani ja erehdyksiäni yksin, vaan Jeesuksen seurassa. Silloin uskallan katsella omaa itsekkyyttäni ja maailmassa vallitsevaa pahuutta joutumatta epätoivoon. Elävä Jeesus antaa elämälleni uuden tarkoituksen, hänen paluunsa odottaminen toivon paremmasta.

Aarolle, 52:

Mitä merkitsee minulle se, että Kristus elää tänään? Se merkitsee sangen paljon. Ilman sitä olisi elämä tyhjää ja ilman toivoa. Hänessä on kaiken elämän alku. Tähän kysymykseen löydämme vastauksen Johanneksen evankeliumin alusta: "Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus. Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi voiman tulla Jumalan lapsiksi." Ei siis riitä, että me joskus kerran hänet otamme vastaan. Saan pyytää joka päivä sitä, että Kristus eläisi minussa myös tänään. Silloin saan elää hänen yhteydessään, joka meitä kohtaan on täynnä armoa ja totuutta. Kun siis Kristus saisi minussa elää tänään, siinä on minulle kyllin.

Tiitalle, 19:

Saattaa tuntua truismilta, itsestään selvältä asialta, että Kristus merkitsee kristitylle syntien sovittajaa ja uuden elämän antajaa. Minulle tustuminen elävään Jeesukseen antoi mielekkään motiivin elää. Vieraasta kiiltokuva-Jeesuksesta tuli syntieni vuoksi runneltu, arpinen ja kärsivä Jeesus. Hän alkoi elää minussa ja minä saan elää Hänessä. Tämänkin päivän kaikin puolin kehittyneessä, mutta pelon täyttämässä maailmassa saan olla onnellisen riippumaton aikamme aatevirtauksista, uusista ihanteista ja totunnaisista kaavoista. Kristus elää ja Hän on ratkaisu jokaiseen ongelmaani.

Saan kokea elävän Jeesuksen läsnäoloa, kun päivittäin pysähdyn ristin juurelle saamaan uusia voimia jatkaa eteenpäin.

TÄNÄÄN

Tällä tavoin Kristuksen mysteeri kattaa siis ihmisen, ihmiskunnan ja maailman elämän: eilen, tänään, huomenna. Se on luomisen, lihaksitulemisen, lunastuksen ja ylösnousemuksen mysteeri; ei mikään eikä kukaan jää tämän rakkauden historian ulkopuolelle, jota ei voi verrata mihinkään muuhun.

Kristittynä oleminen ei ole näin ollen vain Jeesukseen Kristukseen uskomista, vaan Kristuksen, koko Kristuksen, omana olemista, Kristuksen, joka tänäänkin elää rakkautensa mysteeriä. Se on tietoista astumista tämän mysteerin piiriin, osallistumista henkilökohtaisesti ja yhteisöllisesti, kansana, kirkkona, luomisen, lihaksitulemisen, lunastuksen ja ylösnousemuksen suureen seikkailuun, joka on Isän suunnitelman toteuttamista. Se on työskentelemistä ihmisen, ihmiskunnan ja maailman todellisen menestyksen puolesta.

Tällainen osallistuminen on läsnäoloa omassa elämässämme meitä ympäröivien ihmisten kanssa, luonnollisten yhteyksien puitteissa, sosiaalisessa ympäristössämme, ihmisryhmissä, rakenteissa, tapahtumissa, historiassa. Se on osallistumista "sisältä päin" ja tätä tietä elämän koko todellisuuden ja sen ihmeellisen tuonpuoleisen elämistä pohjaan asti.

Osallistuminen edellyttää kuitenkin maailman rakastamista. Kukaan ei voi pelastaa mitään muutoin kuin rakastamalla ja rakastamalla kiihkeästi. Jumala rakasti maailmaa niin, että hän antoi ainoan poikansa... Jeesuksen Kristuksen pelastavan lihaksitulemisen taustalla on Jumalan rakastava katse. Meidän on tänä aikana katseltava ihmistä, elämää ja maailmaa niin kuin Isä katselee sitä.

Se, joka rakastaa maailmaa kiihkeästi, hyväksyy sen sellaisena kuin se tällä hetkellä on rikkauksineen ja heikkouksineen. Hän ei vapi-se sen edessä, ei pahoittele eikä huokaile, vaan luottaa. Vaikka pelon aiheita tuntuisikin olevan paljon, niiden pariin ei pidä pysähtyä eikä kiinnittää katsetta niihin. Tulta ei saada syttymään uudestaan poistamalla tuhkaa, vaan päästämällä hiillos esiin, suojaamalla ja voimistamalla sitä. Pienestä lepattavasta liekistä voi syntyä miten suuri roihu tahansa.

Maailman sydämessä palaa tuli. Elämä on läsnä. Se ei voi enää kuolla. Se on Kuolleista nousseen ylitsevuotavaa elämää. Monet ihmiset uskovat Jumalaan; paljon harvemmat us-

kovat Kristukseen, valitettavasti vielä harvemmat uskovat tällä hetkellä elävään Kristukseen. Sen, joka haluaa osallistua, on rakastettava maailmaa, mutta myös uskottava tässä maailmassa läsnä olevaan Jeesukseen Kristukseen.

Tämä uskon näky on välttämätön aikamme kristityille. Se saa heidät tajuamaan sen, mitä olemme yrittäneet selittää: ettei heidän elämässään ole kahta erilaista aikaa. Toista, jossa he elävät ihmisinä inhimillistä elämäänsä, joka koskee Jumalaa vain välillisesti, ja toista, jossa he tarjoavat polvistuen Isälle työnsä ja vapaa-aikansa, taistelunsa, tuskansa ja ilonsa. He tajuavat, että vaikka maallinen ja hengellinen ovatkin olemassa eri tasoina, kuten edellä totesimme, ne on liitetty yhteen Jeesuksessa Kristuksessa ja että kristittyjen hengen, sydämen ja käsien tulee liittää ne yhteen yhä uudestaan.

Tämä keskeinen uskon näky pelastaa aikamme ihmisen, se antaa tarkoituksen hänen elämälleen, hänen taisteluilleen ja ihmisen tuskalliselle nousulle vapauttamalla sen ratkaisevalla tavalla siitä pelosta, että taistelu, kärsimys ja onni tapahtuu tyhjän tähden. On nimittäin joko niin, että elämällemme ei ole mitään tarkoitusta, se ei liiku minnekään, on mieletön jokaista hetkeään myöten, tai niin, että se on korvaamaton hetki Kristuksen mysteerin suuressa rakkauden seikkailussa; silloin se on pyhä ja jokainen sen hetki kantaa ikuisuutta.

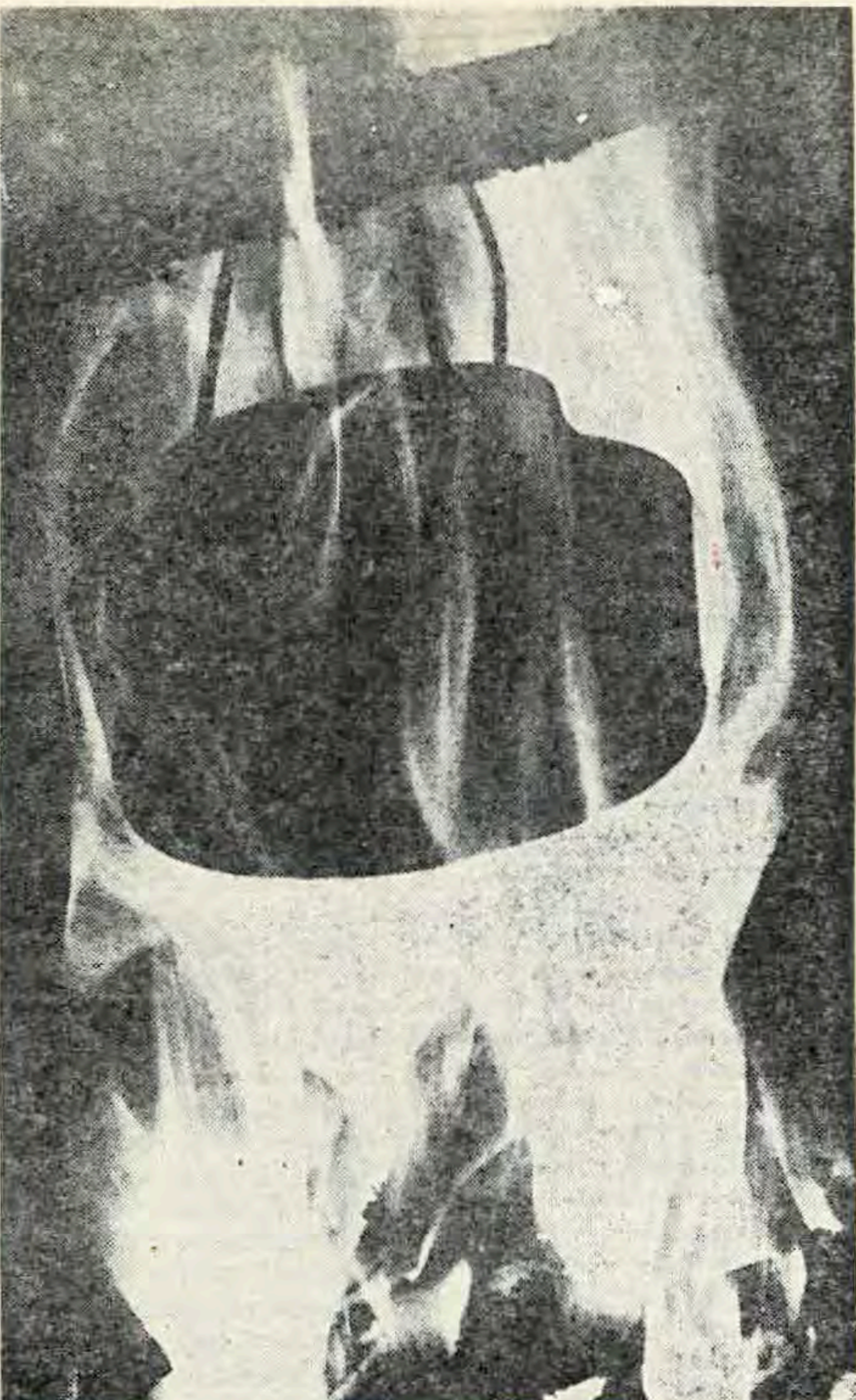
Lopulta tämä aidon uskon näky ja siitä seuraava osallistuminen johtavat modernin maailmamme täyttymykseen. Kristitty ei enää tule olemaan tämän maailman suuri poissaolija. Hän ei anna sen muotoutua ilman itseään. Läsnäolevana hän yhtyy suureen Läsnäolijaan elääkseen hänen kanssaan ja hänessä elämän, koko elämän, vaikean, mutta mukanaan tempaavan seikkailun, elämän, jonka tulee olla kristittyä elämää, toisin sanoen Kristuksen omaa. Ja ihminen, elämä ja maailma saavuttavat täyttymyksensä, Jeesuksen Kristuksen voittava rakkaus läpäisee ne joka päivä, hän ottaa ne joka päivä kantaakseen ja laskee ne Isän käsiin. Tästä päivästä lähtien ne kirkastuvat, huomenna ne herätetään kuolleista.

Michel Quoist: Kristus elää

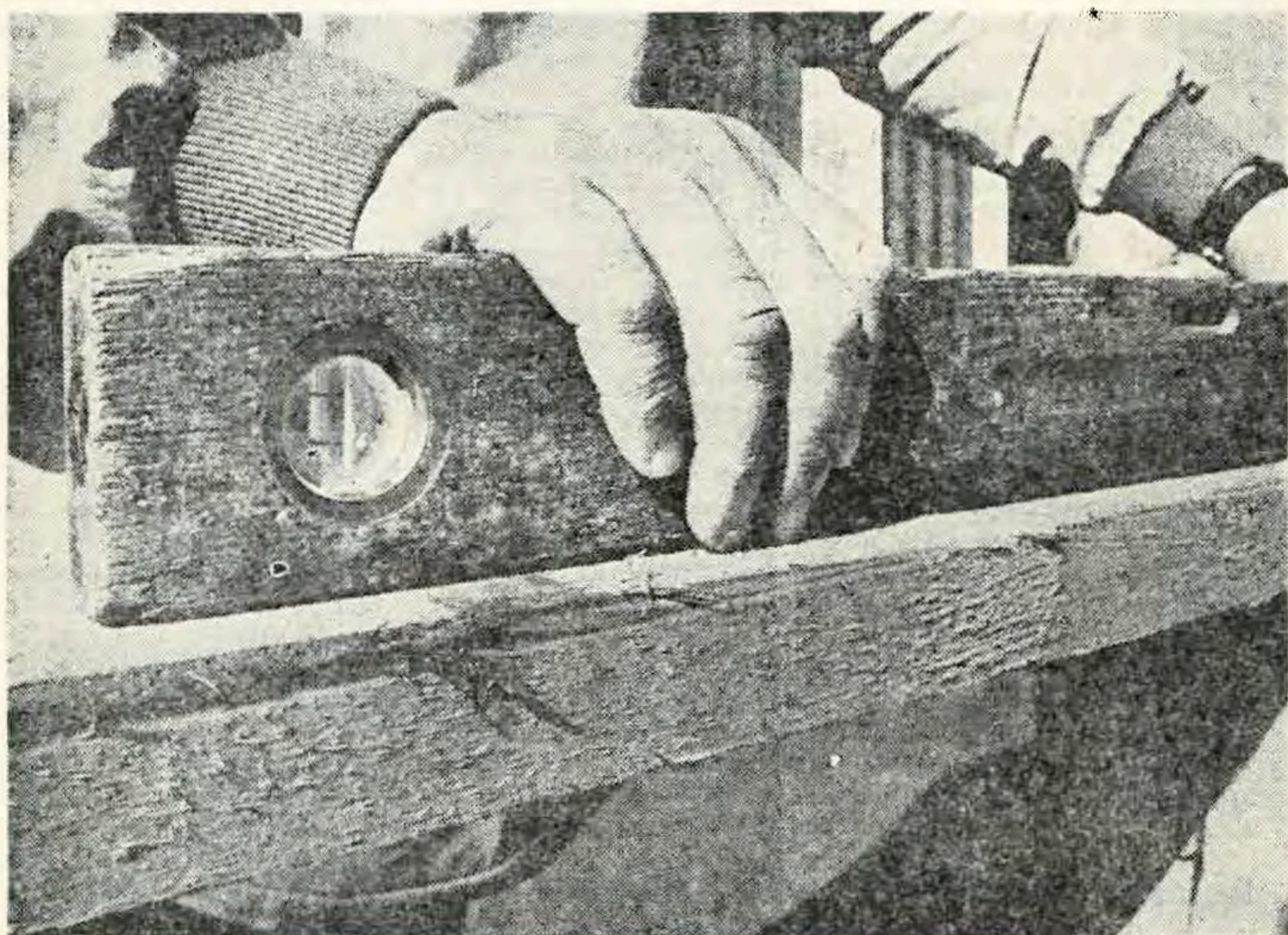
Herra — päivä on sinun, minä päivän.

Dag Hammarskjöld: Kiinnekohtia

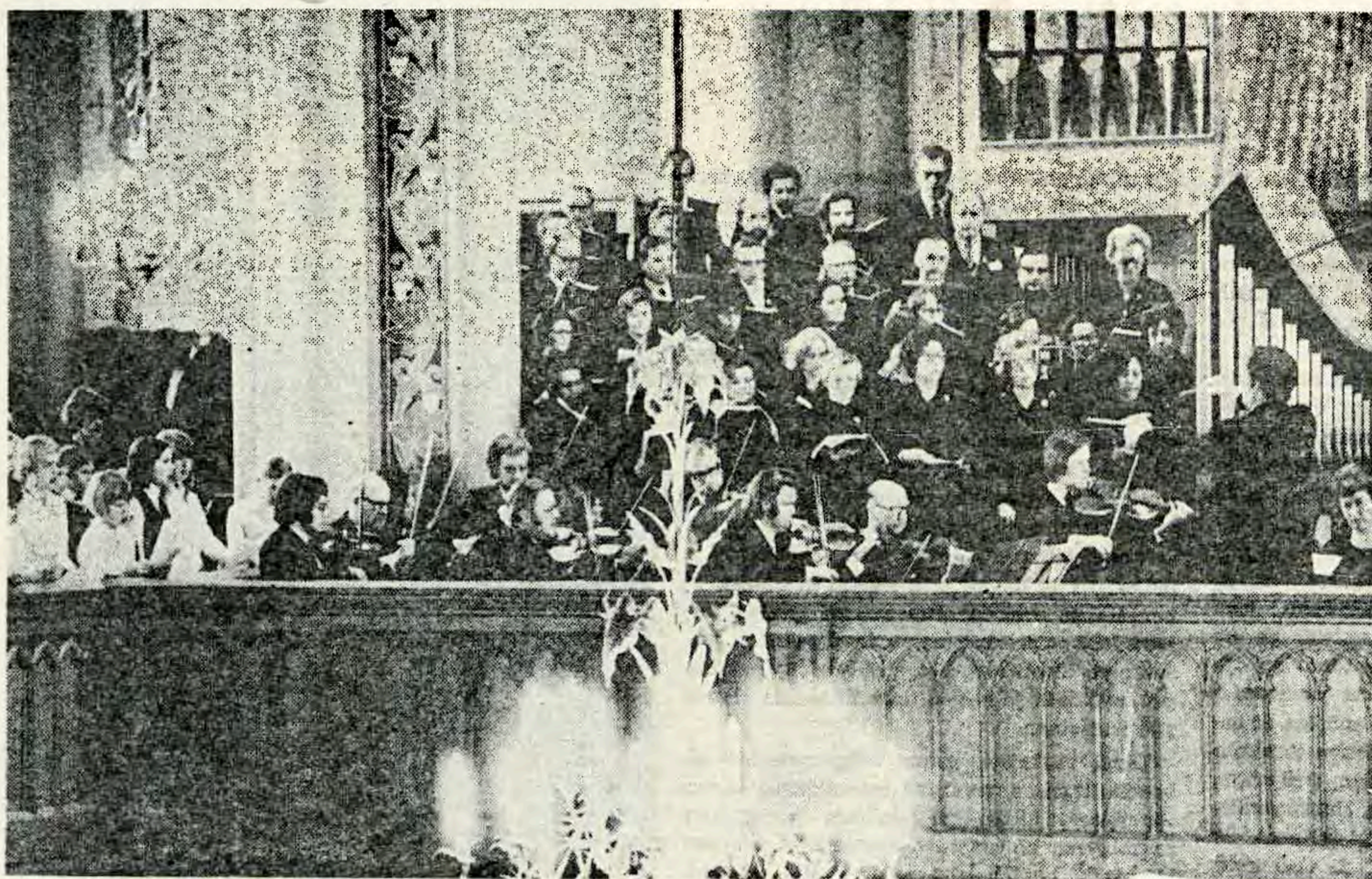
Tulta ei saada syttymään uudestaan poistamalla tuhkaa, vaan päästämällä hiillos esiin, suojaamalla ja voimistamalla sitä. Pienestä lepattavasta liekistä voi syntyä miten suuri roihu tahansa.

Michel Quoist: Kristus elää

Kukaan ei voi laskea muuta perustusta kuin se mikä on jo tehty. Se perustus on Jeesus Kristus. Tälle perustukselle kukin voi rakentaa mistä aineesta tahansa: kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista. Tuomiopäivänä käy ilmi mitä itse kukin on saanut aikaan. Se on tulikokeen päivä: kunkin rakennuksen kestävyys koetellaan tulella.

Paavalin ensimmäinen kirje korinttolaisille 3:11—13 (UTN)

Kirkkomusiikki — evankeliumin elävä ääni

Harvoin kuulee vedottavan Lutheriin musiikista puhuttaessa, joten lainaan kirjoitukseni alkuun häneltä muutaman ajatuksen:

"Rakastan musiikkia - -,
koska se on Jumalan lahja eikä ihmisten,
koska se tekee ihmismielen iloiseksi,
koska se herättää viatonta iloa.

(Annan musiikille ensisijain uskonnon jälkeen, tähän antaa aiheita Daavidin ja kaikkien profeettojen esimerkki, koska he ovat jättäneet kaiken perintönsä runomittojen ja laulujen muodossa)."

Luther, Peri tees musikees v. 1530

Lutherin mukaan musiikki kuuluu Jumalan suuriin lahjoihin, jotka hän on luomisessa meille antanut. Siksi tätä lahjaa on myös käytettävä hänen kunniakseen Kristuksen seurakunnassa.

Uskonpuhdistajista Zwinglin kanta musiikkia oli kielteinen, Lutherin ehdottoman myönteinen. Zwingli ja Calvin pelkäsivät, että musiikin antama esteettinen nautinto veisi seurakuntalaiset pois jumalanpalveluksen pääasiasta, Jumalan sanan kuulemisesta, ja siksi he torjuivat musiikin tai ainakin rajoittivat sen käytön hyvin tarkoin jumalanpalveluksessa. Oikeastaan samantapaista ajattelua esiintyy meillä vieläkin. Kirkkomusiikki käsitetään tällöin eräänlaiseksi lisäksi saarnan ja sakramenttien jakamisen rinnalla. Jyrkimpänä tämä kanta esiintyy silloin, kun kirkkomusiikki käsitetään vihteeksi, jota tosin siedetään seurakunnan yhteisissä kokouksissa, mutta josta on pian päästävä "varsinaiseen asiaan".

Musiikki ei horjuta Jumalan sanaa

Tämä kirkkomusiikkia syvästi oukkaava ajattelutapa on varmaan ainakin joskus tullut meitä vastaan. Sen taustalla on nähdäkseni käsitys, jonka mukaan musiikki on seurakunnan luon-

teen ja tehtävän kannalta jotain sille vierasta, ja siksi on varottava, että se ei tuo "vierasta tulta Herran alttarille".

Huomattava saksalainen kirkkomusiikintutkija Oskar Söhnge vastustaa jyrkästi sitä käsitystä, että musiikki jollain tavoin horjuttaisi Jumalan sanan ehdotonta määräämisvaltaa kirkossa. Päinvastoin — tämä on hänen perusteesejään — "musiikin avulla Jumalan sana, joka on luonteeltaan dynaamista ja liikuvaa, pääsee oikeuksiinsa".

Söhnge jakaa Musica sacra kolmeen kehään, joista ulomman muodostaa uskonnollinen musiikki laajasti käsitettynä, jolloin siihen luetaan kuuluvaksi esimerkiksi Beethovenin 9. sinfonian loppukuoro ja Brucknerin "rakkaalle Jumalalle" omistettu 9. sinfonia. Uskonnollisesta musiikista siirrytään jo askel kohti keskustaa, hengelliseen musiikkiin, jolle on ominaista persoonallis-yksilöllinen sävy. Suomalaisissa hengellisissä laulukirjoissa on paljon tämäläyppistä musiikkia. Sisimmän kehän muodostaa varsinainen kirkkomu-

siikki. Söhnge esittää, että "liturgia on kirkkomusiikin laki". Hän katsoo, että liturgiassa tulee esille kristillisen jumalanpalveluksen yhteisöllinen näkökohta. Mielipiteensä tueksi hän esittää, että kirkkomusiikin valta-alueita Saksassa ovat ne luterilaiset seurakunnat, joissa on rikas liturgia. Evankelisissa kirkkoissa kirkkomusiikki laajenee vaikutuskentältään liturgian ulkopuolelle ja vaikuttaa kaikkialle kristillisen seurakunnan elämään. Reformatorisen käsityksen mukaan kristillinen jumalanpalvelus käsittää kristityn koko elämän.

Raamatun tekstit ovat luonteeltaan hymnejä

Kirkkomusiikin julistustehtävää pohdittaessa on ensiksi todettava, että on ryhmä ihmisiä jotka jyrkästi kieltävät kirkkomusiikin julistuluonteen. Tämä näkemys lienee nähtävä samansuuntaiseksi kuin aikaisemmin mainittujen uskonpuhdistajien käsityskannat. Mikäli kirkkomusiikki alistetaan palvelemaan

seurakunnan julistustehtävää, kielletään musiikin varsinainen tehtävä, sen vapaus olla vain musiikkia.

Söhngein mukaan kirkkomusiikin julistustehtävä nousee Raamatun sanoman omasta luonteesta. Hän viittaa siihen, että Raamatun tekstit ovat luonteeltaan hymnejä ja juuri niissä Raamatun paikoissa, joissa Raamatun kirjoittajat tulevat kaikkein perimmäisimpään ja syvimpään sanottavaansa. Juuri silloin "musiikillis-taiteellinen" muoto palvelee parhaiten sanoman julistamista.

Musiikki on "juuristaan" kirkon seurakunnan julistustehtävässä eikä vain otettu siihen ikään kuin ulkoapäin. "Evankeliumin elävä ääni" ei Lutherin mukaan rajoitu vain saarnaan, vaan koskee yhtä hyvin kirkkomusiikkia. Jumala tahtoo saarnauttaa evankeliumia myös musiikin välityksellä, ja siksi "nuotit voivat tehdä (Raamatun) tekstin eläväksi". Sama asia voitaisiin kärjistää sanomalla: "Kirkolle, joka ei myös laula ja lausoi (Raamatun) sanomaa, jää evankeliumin täyteys salatuksi."

Kirkkomusiikki toimii Pyhän Hengen työvälineenä

Kun kirkkomusiikki toimittaa julistustehtäväänsä, se on Pyhän Hengen työväline. Tämä ilmenee myös kirkkomusiikkia käsittelevistä klassisista Uuden testamentin kohdista (Ef. 5: 18, 19 ja Kol. 3: 16). Efesolaiskirjeessä sanotaan: "Alkää juopuko viinistä, vaan täyttäkää Hengellä, puhuen keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja laulaen sydämessänne Herralle." Vastaavasti Kolossalaiskirje puhuu "Kristuksen sanan asumisesta", jonka seurauksena on toinen toisensa opettaminen ja neuvominen psalmeilla, kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla. Limburgin kirkko-

Teljän lähetyspalsta

★ Teljän kirkon Kolvulan salissa järjestetyllä lähetyslounaalla osallistui sunnuntaina 13. 4. noin kaksi sataa ihmistä. Lounaalla tarjottiin lihasoppaa, täytekakkua ja kahvia. Ohjelmaa esittivät Mari ja Elina Innola sekä 3-vuotias Sinikka Vuola.

Lähetysten hyväksi tillettiin tilaisuuden tuottoa noin 2.300 markkaa. Lounaalla arvotun afrikkalaisen pöydän voitti pastori Pekka Harne.

★ Teljän seurakunnan toinen nimikkolähettiläs, diakonissa Seija Hyvärinen saapui kotimaahan Okavangosta sunnuntaina 27. 4. Porin Seija Hyvärinen on tulossa helluntaina.

★ Annankatu 29:ssä vapun aattona järjestetyssä tilaisuudessa saatiin lähetykselle varoja noin 500 markkaa.

★ Maalis—huhtikuussa myytiin tuhat lähetysarpaa. Arpajaisien voitot osuivat 5. 5. tapahtuneessa arvonnassa seuraaville:

- selnäkello: Tyyne Koskela
- shaali: Kalevi Nurmela
- pöytäliina: Anna Hautanen
- nukke: Ida Koskinen
- marmelaadi: Olga Karvonen
- kahvipurkki: Anne Saarelainen
- froteepyyhe: Petri Eriksson
- kahvi: Airi Hautanen
- peili: Ritva Sulin
- suklaarasiat: Parvinen, Helvi Hyvärinen ja Ari Luotonen.

Arpajaiset tuottivat lähetykselle 970 markkaa.

järjestyksessä v. 1666 sanotaan: "Pyhä Henki taivaallisena laulun mestarina si vaikuta vain suornatun tai luetun sanan kautta, vaan myös rukouksen ja laulun, kuten niin monia kauniita psalmeja kirjoittanut kuninkaallinen profeetta Daavid sanoo: "Herran Henki on puhunut välitykseni ja hänen puheensa on kulkenut suuni kautta."

Kun Pyhä Henki käyttää kirkkomusiikkia julistustehtävässä, syntyy musiikin kuulojoissa uskoa. Mainitsen vielä muutaman Lutherin musiikkinäkemysten:

— Musiikki tekee ihmiset evankeliumin kutsulle vastaanottaviksi.

— Laulu iskostaa sanat pysyvästi kuulijoiden mieliin.

— Musiikki sitoo evankeliumin sisällön ja muodon eläväksi kokonaisuudeksi.

— Musiikki palvelee Raamatun tekstin tulkitsemista.

Ei ole mikään salaisuus, että kirkkomusiikki erityisen hyvin, tekisi minäni sanoa parhaiten, täyttää seurakunnan Jumalan ylistävän tehtävän. Siinä rukouksien minä siirtyy taka-alalle: Jumala itse on Jumalaa ylistävässä kirkkomusiikissa kaiken keskus.

Hyvä lukijani! Luettuasi näitä ajatuksia kirkkomusiikista ja sen tehtävästä toivon myös sinun tulevan Keski-Porin kirkkoon keskiviikko-iltaisina, kun kesäilän urkumusiikkisarja — jo neljännestä kerran — käynnistyy kesäkuun puolivälissä ja jatkuu koko kesän.

Erkki Kalijärvi

Kesäillan urkumusiikkia 18. 6. - 27. 8.

keskiviikkoisin kello 20 Keski-Porin kirkossa

Kesäkuu

Tauno Äikää, Helsinki

Kesäillan urkumusiikkisarjan aloittaa kesäkuun 18. päivänä kansainvälisesti arvostettu urkutaiteilijamme professori Tauno Äikää. Hän on ollut urkurina muun muassa Lahdessa ja vuodesta 1958 lähtien toiminut Helsingissä Johanneksen kirkon urkurina sekä Sibelius-akatemian urkujensoiton lehtorina. Tauno Äikää on konsertoinut monissa Euroopan maissa ja oli pari vuotta sitten vierailumatkalla myös Neuvostoliitossa, jossa urkumusiikki elää nykyisin renessanssiaan.

Erkki Kalijärvi, Pori

Kesäkuun 25. päivän konsertissa soittaa kesäillan urkumusiikkia Keski-Porin seurakunnan oma urkuri Erkki Kalijärvi ja laulusolistina on kirkkoherra Aulis Karén. Monet Suomessa ja ulkomailla pidetyt konsertit ovat tehneet Erkki Kalijärvestä tunnetun suomalaisen urkurin. Hän on käynnistänyt kesäillan urkumusiikkisarjan Keski-Porin kirkossa.

Aulis Karén, Pori

Kesäkuun toisen konsertin laulusolisti, Keski-Porin seurakunnan kirkkoherra Aulis Karén on opiskellut laulua Helsingin sivistysjärjestöjen kansankonservatoriossa ja sen jälkeen Väinö Karttusen oppilaana. Hänellä on ollut omien konserttien lisäksi solistitehtäviä useissa konserteissa Helsingissä, Hangossa ja Porissa. Aulis Karén laulaa kesäkuun 25. päivänä Keski-Porin kirkossa dir. mus. Jaakko Immosen sävellyksiä, joista osa on kantaesityksiä.

Heinäkuu

Maija Vähätalo-Laine, Heinola

Heinäkuun aloittaa Maija Laine, joka toimii Lahden musiikkiopiston pianonsoiton opettajana. Urkudiplomin hän on suorittanut vuonna 1964 ja antanut ensikonserttinsa vuonna 1965. Maija Laine on konsertoinut kesäillan urkumusiikkisarjoissa Lahdessa ja muualla Suomessa.

Erkki Alikoski, Turku

Heinäkuun 9. päivänä esiintyy kesäillan urkumusiikkisarjassa Turun tuomiokirkon urkuri Erkki Alikoski, joka on suorittanut urkudiplomin vuonna 1964. Ensikonserttinsa hän on antanut vuonna 1965 ja sen jälkeen useita konsertteja Suomessa ja Ruotsissa. Erkki Alikoski on suorittanut jatko-opintoja Jyväskylän kesässä ja Hollannissa. Hän toimii myös Turun musiikkiopiston urkujensoiton opettajana.

Matti Vainio, Jyväskylä

Heinäkuun 16. päivänä konsertoi Keski-Porin kirkon urkumusiikki-illassa Jyväskylän Lohikosken kirkon urkuri Matti Vainio, joka on ollut perustamassa Jyväskylän kesän urkureitten mestarikursseja ja opiskellut siellä Guy Bovetin ja Ferdinand Klindan kursseilla. Hänen ulkomaisina opettajinaan ovat olleet myös Anton Heiller ja Luigi Tagliavin. Matti Vainio on konsertoinut muun muassa Neuvostoliitossa, Tšekkoslovakiassa, Länsi-Saksassa ja Pohjoismaissa.

Maija Tynkkynen, Oulu

Heinäkuun 23. päivänä on vuorossa Oulun tuomiokirkon urkurina vuodesta 1972 toiminut Maija Tynkkynen. Sibelius-akatemia järjestämä ensikonsertti hänellä oli vuonna 1970. Hän on osallistunut Jyväskylän kesän urkureitten mestari-

kursseihin vuosina 1970—1974, jolloin opettajina ovat olleet Ferdinand Klinda, Guy Bovet ja Margaret Irvin-Brandon. Maija Tynkkynen on esiintynyt Suomen eri puolilla järjestetyissä kesäillan urkumusiikkisarjoissa muun muassa Lahdessa, Helsingissä ja Kuopiossa. Lisäksi hän on antanut omia urkukonsertteja. Hänet tunnetaan myös taitavana cembalistina.

Matti Rindell, Helsinki

Heinäkuun esiintyjien kuuluu vielä 30. päivänä soittava Matti Rindell, Helsingin Oulunkylän seurakunnan kanttori-urkuri ja Tehtaanpuiston yhteiskoulun musiikinopettaja. Hän on suorittanut urkudiplomin ja antanut ensikonserttinsa vuonna 1961. Sen jälkeen hän on konsertoinut kesäillan urkumusiikkisarjoissa sekä Helsingissä ja Länsi-Saksassa.

Elokuu

Aimo Känkänen, Lahti

Elokuun aloittaa Suomessa järjestettävien kesäillan urkumusiikkisarjojen "isä" ja Lahden kansainvälisen urkuviikon alullepanija, Keski-Lahden seurakunnan urkuri Aimo Känkänen. Urkudiplomin hän on suorittanut vuonna 1952 ja antanut ensikonserttinsa samana vuonna. Aimo Känkänen toimii myös Lahden musiikkiopiston urkujensoiton opettajana. Hän on konsertoinut Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Länsi-Saksassa.

Hans Helmut Hahn, Länsi-Saksa

Hans Helmut Hahn on opiskellut musiikkia Königsbergin kirkkomusiikkikoulussa ja suorittanut jatko-opintoja Leipzigin, Karl Strauben ja J. N. Davidin oppilaana. Hän on toiminut vuodesta 1952 Jaakobin kirkon urkurina Rothenburgissa. Hans Helmut Hahn on tehnyt konserttimatkoja Saksan eri puolille sekä konserttavierailuja Itävaltaan, Sveitsiin, Hollantiin, Englantiin ja Pohjoismaihin. Hän on konsertoinut Suomessa aikaisemminkin.

Hans Helmut Hahn järjestää Rothenburgissa joka kesä pari viikkoa kestäviä kansainvälisiä urkukonserttisarjoja, joissa on vierailut myös suomalaisia urkureita.

André Isoir, Ranska

André Isoir on syntynyt St. Dizierissä ja suorittanut musiikkiopintonsa César Franckin koulussa, missä hän oli erityisesti Edouard Soubervillen oppilaana. Sen jälkeen hän jatkoi opintojaan Kansallisessa musiikkikorkeakoulussa, missä hän sai tuomariston yksimielisellä päätöksellä urkujensoiton ja improvisoinnin ensimmäisen palkinnon vuonna 1960 Rolande Falcinon luokassa. Hän on voittanut myös useita kansainvälisiä kilpailuja muun muassa Haarlemissa Hollannissa, kolmena peräkkäisenä vuotena, 1966, 1967 ja 1968.

Pariisin Saint-Germain-des-Prés-kirkon (suurten urkujen) urkurin viran ohella hän toimii urkujensoiton opettajana Angersin ja Versaillesin konservatoriossa. L'Alsace-lehden musiikkiarvostelija kirjoitti André Isoirin konsertista lokakuussa 1974: "André Isoir on tarjonnut nautittavaksi monivivahtaisen virtuoosimaisuutensa ja erehtymättömän makunsa särmät ja ilmeisen musisoimisen ilonsa."

Sekakuoro Porin Laulajat, Pori

Kesäillan urkumusiikkisarjan päättää elokuun 27. päivänä sekakuoro Porin Laulajat, jota johtaa Arvo Räikkönen. Konsertin ohjelmassa on Georg Friedrich Händelin kantaatti "Niin kuin peura janoissaan", Margit Tuuren psalmiluentaa sekä urkusoolo. Kuoroa avustavat kolme laulusolistia sekä orkesteri.

Porissa uusi sairaalapastori

Porin seurakuntien yhteisenä sairaalapastorina on maaliskuun alusta lukien toiminut Sakari Hartikainen. Sairaalapastori on tavattavissa varmuimmin maanantaina, keskiviikkona ja torstaina kello 10—11 työhuoneessaan Satakunnan keskussairaalassa, puh. 44 144/388. Porin kaupunginsairaalasta Sakari Hartikaisen tavoittaa varmuimmin tiistaina ja perjantaina kello 10—11, puh. 19 361/206.

Elokuun kirkkopäivät avoin keskustelutapahtuma

Joka toinen vuosi pidettävien kirkkopäivien tarkoituksena on olla avoin keskustelutilaisuus kulloinkin ajankohtaisista kirkollisista kysymyksistä. Ensimmäinen elokuun 8. — 10. päivänä Joensuussa järjestettävien 27. yleisten kirkkopäivien aiheena on kirkon sielunhoidollinen tehtävä.

Tavoitteena on synnyttää keskustelua kirkon sielunhoitotehtävästä nykymaailmassa, auttaa lähimmäisyyden ja yhteyden kokemiseen sekä innostaa uusien ideoiden etsimiseen käytännön seurakuntaelämässä, sanoo Seurakuntatyön keskusliiton pääsihteeri, rovasti Simo Palosuo.

Kirkkopäivät eivät ole kirkon viralliseen hallintoon tai päätöksentekoon kuuluva elin. Se ei tee edes esityksiä hallintoelimille. Silti se on voinut ja voinee edelleen antaa uusia vaikutteita seurakunnillemme ja kirkollemme. Kirkkopäivien pitkän historian ajalta löytyykin useita esimerkkejä kirkkopäivien antamista uusista virikkeistä ja jopa kokonaan uusien työmuotojen käynnistymisestä, pääsihteeri Palosuo toteaa.

Kirkkopäivien avajaisesityksen pitää piispa Aimo T. Nikolainen. Pohjois-Karjalan väestön henkistä ja aineellista tilannetta selvittelevät maaherra Esa Timonen ja ylläpitäjä Paavo Koistinen. Ulkomaisena puhujana on piispa Albrecht Schönherr Saksan demokraattisesta tasavallasta. Päättöpäivänä Joensuun kirkosta radioitavassa jumalanpalveluksessa saarnaa Kuopion piispa Paavo Kortekangas.

Kirkkopäivien järjestämisestä vastaa Seurakuntatyön keskusliitto yhdessä Joensuun ja Pielisensuun seurakuntien kanssa. Huomattava osa kirkkopäivien työskentelystä tapahtuu kahdeksassa jaostossa. Seurakunnissa perehdytään parhaillaan kirkkopäivien aiheeseen sitä varten toimitetun alustekirjaisen avulla.

— KT

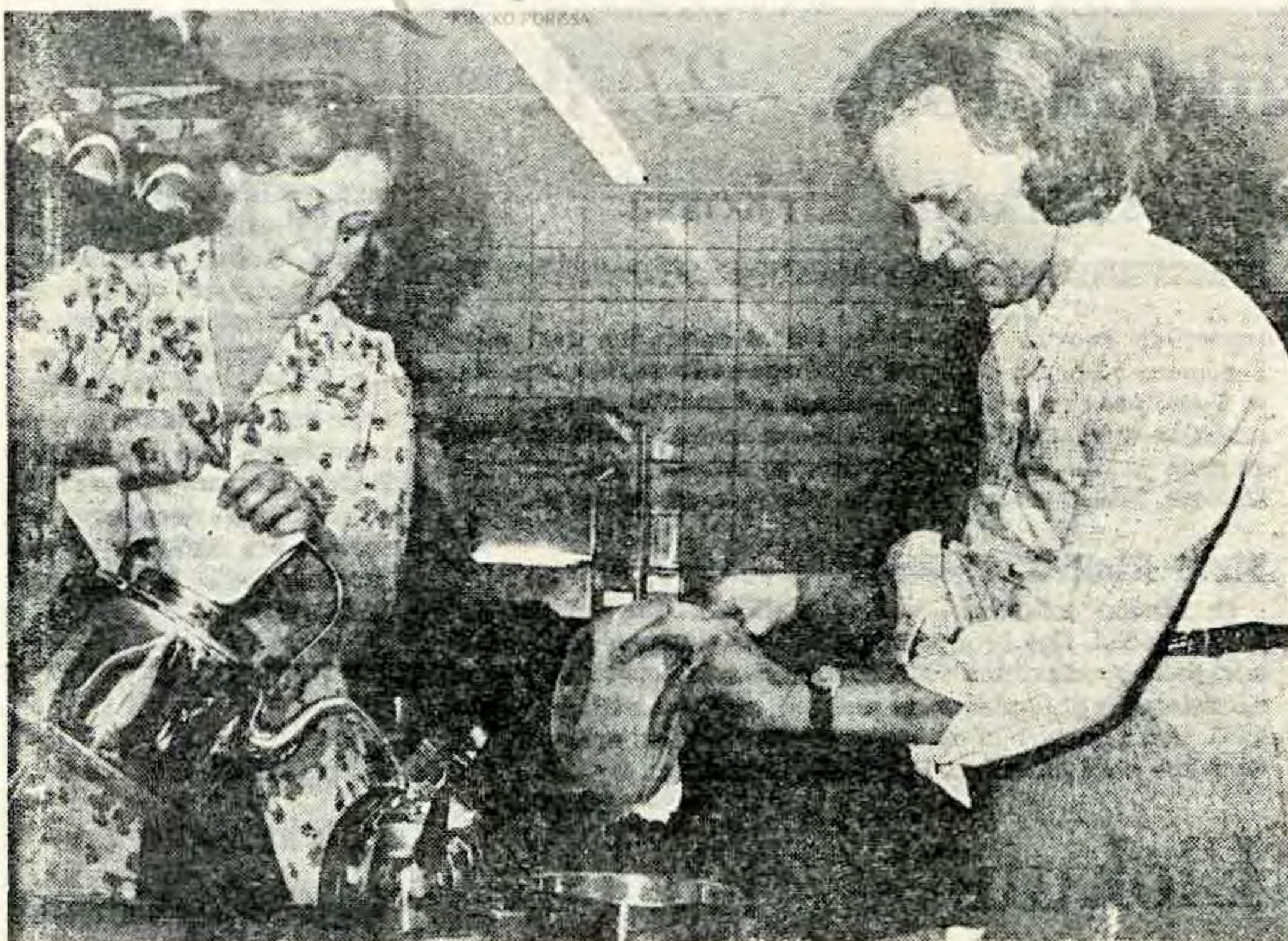
Konsertteihin on vapaa pääsy. Ohjelmalehtinen maksaa 3 mk.

Itkien he tulevat ja minä johdatan heitä, kun he kulkevat ruokoihin. Minä vien heidät vesipuroille, tasaista tietä, jolla he eivät kompastu.

Jer. 31:9

Keski-Porin seurakuntasisarten vastaanotto Eteläkauppatori 4:ssä arkisin kello 9-12 (ei lauantaisin), maanantaisin ja keskiviikkoisin myös kello 17-18.

Teljän kirkon nykyaikaisessa keittiössä valmistuvat seurakuntaväelle kirkkokahvit, lähetyslounaat ja monien muiden tilaisuuksien tarjoilut. Kuvassa on kahvinkeltopuuhissa rouva Mailla Salonen ja opettaja Siiri Jaakkola valmistamassa rahkapäälystettyä pizzaa.

Kirkko keskellä Koivulaa

Kun Porin Teljän seurakunta vuonna 1963 perustettiin, oli sillä jo käytettävissään yksi kirkko, nimittäin vuonna 1956 palvelutehtäväänsä vihitty Väinölän seurakuntatalo. Tämä on kuitenkin pienenlainen ja sijaitsee sitä paitsi pitkänomaisen seurakunta-alueen itäisessä laidassa. Siksi ryhdyttiinkin työhön uuden ja avaramman kirkkokeskuksen saamiseksi seurakunnalle. Kesti kuitenkin runsaasti kymmenen vuotta, ennen kuin Teljän seurakuntalaiset 25. 11. 1973 saattoivat kokoon uuden pyhäkkönsä, Etelä-Koivulan kirkon ja seurakuntatalon vihkiäisjuhlaan. Ne, jotka olivat mukana juhlassa, muistavat, että Porin uusi kirkko silloin oli viimeistä soppea myöten miehitetty. — Mutta kestäisikö intoa jatkossakin, vai saiko kirkkopolku vihkiäisjuhlaikäynnin jälkeen jälleen "ruohottua".

Kaikkilla merkittävillä hankkeilla on puoltajansa ja vastustajansa. Seurakuntaelämä ei suinkaan tee tässä suhteessa poikkeusta. Kun Teljän seurakunnalle uutta kirkkoa suunniteltiin, oli paljon niitäkin, joitten mielestä Porissa jo entuudestaan oli tarpeeksi kirkkoja: "tyhjyyttä ammottavat entisetkin", sanottiin. Nyt, puolentoista vuoden kuluttua vihkiäisjuhlasta sanat ovat vaihtuneet ja kuuluvat: teljäläiset ovat ottaneet uuden kirkkonsa omakseen, penkit eivät suinkaan ammota tyhjyyttä. Monen seurakuntalaisen on käynyt niin, että ensimmäistä vierailukäyntiä on seurannut toinen ja niin edelleen: hyväkin voi niellä ihmisen.

Jumalanpalveluksissa viime vuonna yli 22.000 sanankuulijaa

On ehkä syytä antaa puheenvuoro tilastoille. Totta kyllä on, että ne hengellisestä elämästä

puhuttaessa tuntuvat liiankin eksaktisilta, mutta todistusvoimaa niillä joka tapauksessa on, varsinkin silloin, kun ne on totuudenmukaisesti laadittu. Tilastot kertovat, että Teljän seurakunnassa vuonna 1972 kävi päiväjumalanpalveluksissa yhteensä 7.516 sanankuulijaa. Käytössä oli tällöin vain Väinölän kirkko ja pidettyjen jumalanpalvelusten luku oli 84. Kahden vuoden kuluttua — vuonna 1974 — oli pidettyjen jumalanpalvelusten luku kohonnut 110:een ja niihin osallistujien määrä 22.471:een.

Väinölän kirkon toimintamuodot entisellään

Tilastotiedot ei kertovat aktiivisuuden huomattavasta noususta. Väinölän kirkko ei myöskään ole joutunut syrjittyyn asemaan, niin kuin sillä taholla Etelä-Koivulan kirkkoa suunniteltaessa ja perustettaessa saatettiin pelätä ja pelättiin.

Sunnuntaiset jumalanpalvelukset on tosin jouduttu siirtämään kello 18 aikaviksi; vain erityisinä juhlapäivinä ne Väinölässäkin on voitu aloittaa kello 10:ltä. Samaten ovat kaikki muutkin Väinölän kirkon vanhat toimintamuodot jatkuneet entisellään.

Ehtoollisella kävijöiden määrä kaksinkertaistunut

Hyvin tiedämme, etteivät kirkot koskaan ole olleet vain sunnuntaisten ja juhlapäivien jumalanpalvelusten pitopaikkoja. Meidän päivinämmä niiden käyttö on entisestäänkin monipuolistunut. Mainittakoon esimerkiksi lasten ja jo varsinaiselle koulutelle ehtineitten omat jumalanpalvelukset, vesperit, hengelliset konsertit, evankelioimistilaisuudet ynnä monet muut. Näihin "muhin hengellisiin tilaisuuksiin" osallistui teljäläisiä vuonna 1972 noin 6.500. Vuonna 1974 oli vastaava luku jo kohonnut 24.175:een.

Paljon puhuvia ovat myös luvut, jotka osoittavat ehtoollisella käyneitten määrän nousseen 2.204:stä 4.683:een; kysymyksessä ovat edelleen vuodet 1972 ja 1974. — Vain jonkinlaisena vertailukohteena mainittakoon, että Teljän seurakunnan väkiluku nyt kulumassa olevan vuoden alussa oli 26.020.

Lähetystyöhön varoja myyjäisistä ja lounaista

Pyhä kirjamme väittää, että eloa on paljon ja työntekijöitä vähän. Näin oli siis joskus, ja näin on yhä edelleen. Erityisesti on lähetysten laaja työkenttä alue, jolla totisesti tarvitaan paljon työntekijöitä. Toiselta puolen on lausuttava tunnustuksen sanat niille monen monille, jotka Teljänkin seurakunnassa kaikes hiljaisuudessa tekevät uhrautuvaa työtä ja mahdollistavat siten suurelta osin lähetysten kentillä työskentelyn. Pääosa lähetysten tukitoiminnasta tapahtuu yksityisten kodeissa ja seurakunnan eri työpisteissä. Varsin tuloksekkaita ovat myös erilaiset

Tyttöjen, poikien ja nuorten KESÄ 1975

TYTÖT: Leirit

- 16.—19. 6. Keski-Porin, Länsi-Porin ja Meri-Porin tytöt (yli 10-vuotiaat) Ilmolassa, Sinikka Henninen, Lea Kalajoki, Helena Rosenblad
- 16.—19. 6. Teljän tytöt (yli 10-vuotiaat) Pyhärannan Rihtniemessä, Margit Halén, Tyne Koskela
- 23.—26. 6. Tyttöjen yhteinen leiri (alle 10-vuotiaat) Ilmolassa, Irma Grönroos, Margit Halén, Tyne Koskela
- 11.—14. 8. Musiikkileiri (nokkahuilun soittajat) Helmikarissa, Irma Grönroos

Retket

- 25.—29. 6. Keski-Porin tyttöjen kesäretki (alikärajä 9 vuotta), Lea Kalajoki, Helena Rosenblad
— hinta 70 mk
— ilmoittautumiset 6. 6. mennessä nuorisokeskukseen
- 10. 8. Länsi-Porin ja Meri-Porin tyttöjen retki Raumalle, Irma Grönroos, Sinikka Henninen

POJAT: Leirit

- 1.—4. 7. Meri-Porin pojat Ilmolassa, Heimo Kormano
- 7.—10. 7. Teljän pojat (alle 10-vuotiaat) Ilmolassa, Lauri Huhtinen, Pertti Laakkonen
- 11.—13. 7. Isät ja pojat Ilmolassa, Torsti Lettoranta
- 11.—13. 7. Keski-Porin ja Länsi-Porin pojat (yli 10-vuotiaat) Ilmolassa, Vilho Eskelinen, Torsti Lettoranta
- 14.—18. 7. Teljän pojat (yli 10-vuotiaat) Ilmolassa, Lauri Huhtinen, Pertti Laakkonen
- 21.—23. 7. Keski-Porin ja Länsi-Porin pojat (alle 10-vuotiaat) Ilmolassa, Vilho Eskelinen, Torsti Lettoranta

Retket

- 25.—31. 7. poikien retki Parta 75-juhlaleirille Partaharjulle, Lauri Huhtinen, Heimo Kormano, Pertti Laakkonen
— hinta 30 mk
— ilmoittautumiset 31. 5. mennessä poikatyönohjaajille

NUORET:

Retket

- 20.—22. 6. nuorten retki valtakunnallisille koululaispäiville Kangasalle ("Toisenlainen juhannus")

NUORISOSOITTOKUNNAN MUSIIKKILEIRIT:

- 14.—15. 6. Kauttualla
- 28.—29. 6. Ahlaisten Sandöissä
- 2.—3. 8. Ilmolassa

PARTIOLEIRIT:

- 27.—29. 6. Nuotiopojat Ilmolassa
- 4.—6. 7. Nuotiopojat Ilmolassa
- 7.—9. 8. rakennusleiri Merikarvialla
- 10.—17. 8. partioleiri Merikarvialla

Edellä mainituista leireistä ja retkistä saa tarkempia tietoja niiden johtajilta tai Porin seurakuntien nuorisokeskuksesta, Yrjönkatu 8, puh. 12 702 (avoimena arkisin kello 9—15, kesällä kello 9—14).

Leirikeskus Ilmola, jossa useimmat leirit pidetään, sijaitsee Lytlylässä, 20 kilometrin päässä Porin keskustasta. Ilmolan emäntänä toimii Aino Lahtenpää ja isäntänä 1. 6.—10. 7. Sakari Aalto ja 11. 7.—16. 8. Torsti Lettoranta. Ilmolan puhelinnumero on 81 408. Opaskarttoja Ilmolaa menoa varten on saatavana nuorisokeskuksesta

lähetysmyyjäiset, joita lähetyspiirit järjestävät. Ehkä vielä suurimittaisempia ovat lähetyslounaat, joitten järjestämiseen Teljän uuden kirkon sivutilat ovat varsin sopivat. Lounaiden onnistumisesta lankeaa ansio lähinnä lähetystoimikunnalle ja Teljän Martoille. Vuoden 1974 kuluessa kerättiin Teljän seurakunnalle edellä kuvatuin keinoin pakanalähetystyön tueksi 96.000 markkaa.

Kirkon tiloissa myös kuoro- ja kerhotoimintaa

Teljän uudessa kirkossa tapahtuu kaiken edellä mainitun lisäksi paljon muitakin. Siellä harjoittelevat kirkko- ja nuorisokoulu, sen suojien koontuvat tyttö- ja poikakerhot sekä seurakunnan partiolaiset toteuttamaan ohjelmaansa, siellä on rippikoululaisten "koulusali" ynnä paljon muuta. Aivan erityi-

sesti on Teljässä koetettu huolehtia päiväkerhopalvelusta. Niinpä näitä kerhotien pienimpiä onkin tällä hetkellä Teljän seurakunnassa noin 800, mikä merkitsee noin puolta kaikkien Porin seurakuntien päiväkerholaitosten määrästä. Itse Teljän kirkko on useinkin päiväkerhoryhmän "koti". Paljon vieläkin pienempiä tekevät monet lapset ensimmäisen tutustumiskäyntinsä Teljän kirkkoon — tosin vanhempiensa tai kummiensa esillä, sillä sunnuntaisin kello 14 on siellä pienokaisten yleinen kastetilaisuus.

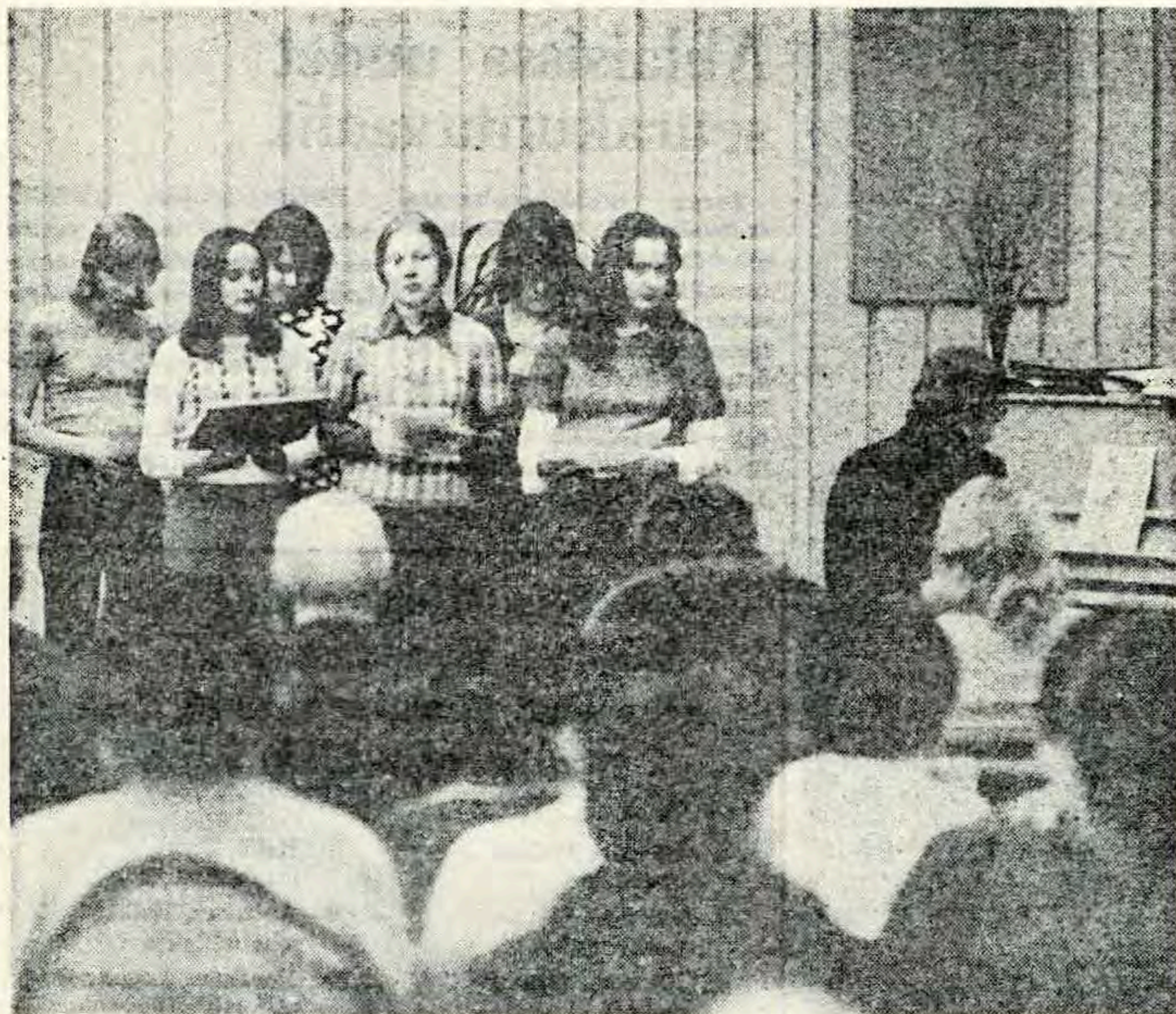
Jo kuluneet 17 kuukautta ovat osoittaneet sekä epäilijöille että hankkeen uskollisille puolesta-puhujille, että Teljän uusi kirkko jo on tuonut mukanaan paljon siunauksellista yrittämisen halua ja uskoa tulevaisuuteen. Päämääränä on ollut: kirkko lähemmäksi seurakuntalaisia ja pöytätoimintaa. — E.S.

YKSIN? EPÄTOIVOISENA? UMPIKUJASSA?

SINUA TAHTOO KUUNNELLA
15566
PALVELEVA PUHELIN

PÄIVYSTYS JOKA YÖ KELLO 21—06

Musiikilla on katulähetystilaisuuksissa ollut aina suuri merkitys. Kokoussarjan alkajalähtötilaisuudessa lauloi Keski-Porin seurakunnan nuorisokuoro, jota säesti kanttori-urkuri Antti Yrjölä.

Peruskunnostustöitä Käppärän hautausmaalla

— Käppärän hautausmaalla kunnostustyöt, kertoi Porin hautausmaahan perusteellinen ei ole tähän mennessä tehty seurakuntien ylipuutarhuri kunnostus tahtoo useimmiten vanhojen hautakortteleiden peruskunnostustöitä. Osa kortte- Pentti Räsänen. jäädä. Ylipuutarhuri Räsänen totesi, että muistomerkit ja leista on kuitenkin kirkkohal- Peruskunnostustöihin ryhdy- reunakivet vaativat oikaisua jo lintokunnan vuotuisessa katsel- tään silloin, kun alueen kunto ka kevät. muksessa todettu jo niin huono- vaikeuttaa hoitotoimia. Alueel- Hautojen hoidosta ja kun- kuntoisiksi, että niiden tarkoi- la saattaa olla painautumia ja nosta vastaa sukuhautojen osal- tuksenmukainen hoito on varsin muistomerkit ja reunakivet ta hautapaikan haltija ja niin suoritöistä. Sen takia on kat- ovat kallellaan. Omaiset teke- sanottujen kertahauta-alueiden hoidosta yleensä seurakunta. sattu aiheelliseksi aloittaa eräi- mättömät puhdistustyöt ja is- Peruskunnostustyöt pyritään hoitamaan siten, etteivät ne vien vanhojen, jo käytössä ole- tuttavat kukkia, mutta koko loukkaa kenenkään hautapaikan haltijan mieltä. Muistomerkit ja reunakivet jätetään töiden ajaksi paikoilleen, ainoastaan pienikokoiset muistomerkit siir- retään tilapäisesti sivuun.

Hautakortteleista kaunis ja hoidettu hautausmaa-alue

Kunnostustöiden tarkoituksena on saada hautakorttelit näyttämään kokonaisuutena kauniilta ja hoidetulta hautausmaa-alueelta. Korttelit, joissa tänä kesänä peruskunnostustyöt on tarkoitus aloittaa, ovat yleisesti ottaen hautausmaan heikoimmin hoidettuja alueita. Vaikka monet yksityisistä hautoista ovatkin asiallisesti hoidettuja, suurin osa on kuitenkin hoitamattomia kertahautoja tai "hyljättyjä" hautoja.

Käppärän hautausmaalla on myös paljon vanhoja sukuhautoja, joissa on suuret ja kallit muistomerkit, mutta jostakin syystä osa niistä on jäänyt vaille huolenpitoa. Tällaisiin hautoihin tullaan lähivuosien aikana myös kiinnittämään huomiota. Ennen toimenpiteisiin ryhtymistä otetaan hautapaikan haltijoihin yhteyttä.

Kirkkolaki edellyttää, että seurakunnan on pidettävä hautausmaa siistinä ja sen arvoa vastaavassa kunnossa. Ovathan hautausmaat myös puistoja, joissa rauhallisuuden, kauneuden ja pyhyyden tulee olla keskenään sopuoinnussa.

Peruskunnostustyöt Käppärän hautausmaalla aloitetaan kesäkuussa Maantiekadun ja Tikkulantien puoleisissa hautakortteleissa.

Katulähetystyötä tehty Porissa 30 vuotta

Porin seurakuntien katulähetystyön 30-vuotisjuhlaa vietettiin huhtikuun alkupuolella. Katulähetystyön juhlapäivää edeltäneellä viikolla järjestettiin viitenä iltana katulähetystyökokous. Kokoussarjan päätöstilaisuus pidettiin 30-vuotisjuhlapäivän iltana. Katulähetystyön tilaisuuksiin osallistui viikon aikana toista tuhatta ihmistä.

Katulähetystyön juhla-juhlanpalvelus pidettiin Keski-Porin kirkossa, jossa saarnasi rovasti Verner Louhivuori. Muita päivän tilaisuuksia vietettiin Mikonkadun rukoushuoneessa. Yhteystilaisuudessa kuultiin katulähetystyön tervehdyksiä eri paikka-

kunnilta. Katulähetystyöntekijät ry:n tervehdyksen toi juhlaan rovasti Louhivuori, joka kehotti porilaisia katulähetystyöntekijöitä katsomaan kiittäen taaksepäin, rukoillen ylöspäin ja toivoen eteenpäin.

— Katulähetystyö on ollut laupiaan samarialaisen askeettisissa kulkemissa. Päämääränä on ollut ja on edelleen ihmisten auttaminen samoin kuin samarialainen antoi Jerikon tiellä rosvojen ryöstämää ja haavoittamaa miestä, sanoi rovasti Matti A. Mustonen laatimassaan katulähetystyön 30-vuotishistoriikissa. Hän mainitsi, että katulähetystyö on olennainen osa seurakunnan diakoniatyötä.

KUULUTUS

Porin seurakuntien Käppärän hautausmaan

KORTTELI A 1 (kertahauta-alue)

muutetaan kirkkohallintokunnan 9.4.1975 tekemän päätöksen mukaan sukuhauta-alueeksi 1.5.1975 lukien.

Niillä henkilöillä, joiden omainen on haudattu tälle alueelle, on Kirkkolain 347 §:n 4 momentin mukaan etuoikeus haudan lunastamiseen vuoden kuluessa muutoksen tapahtumisesta edellä mainitusta päivästä lukien, mikäli alueen asemakaava ei sitä estä.

Lähempiä tietoja antaa Porin seurakuntien taloustoimisto, Hallituskatu 9, puh. 12 784.

Porissa 9.4.1975

Porin seurakuntien kirkkohallintokunta

HAUTOJEN KESÄHOITOKAUSI ALKAA

☐ Hoitotilauksia otetaan vastaan Porin seurakuntien taloustoimistossa, Hallituskatu 9. Toimisto on avoinna kello 9—15, torstaisin kello 9—17 (lauantaisin suljettuna).

☐ Hoitomaksut maksetaan tilauksen yhteydessä.

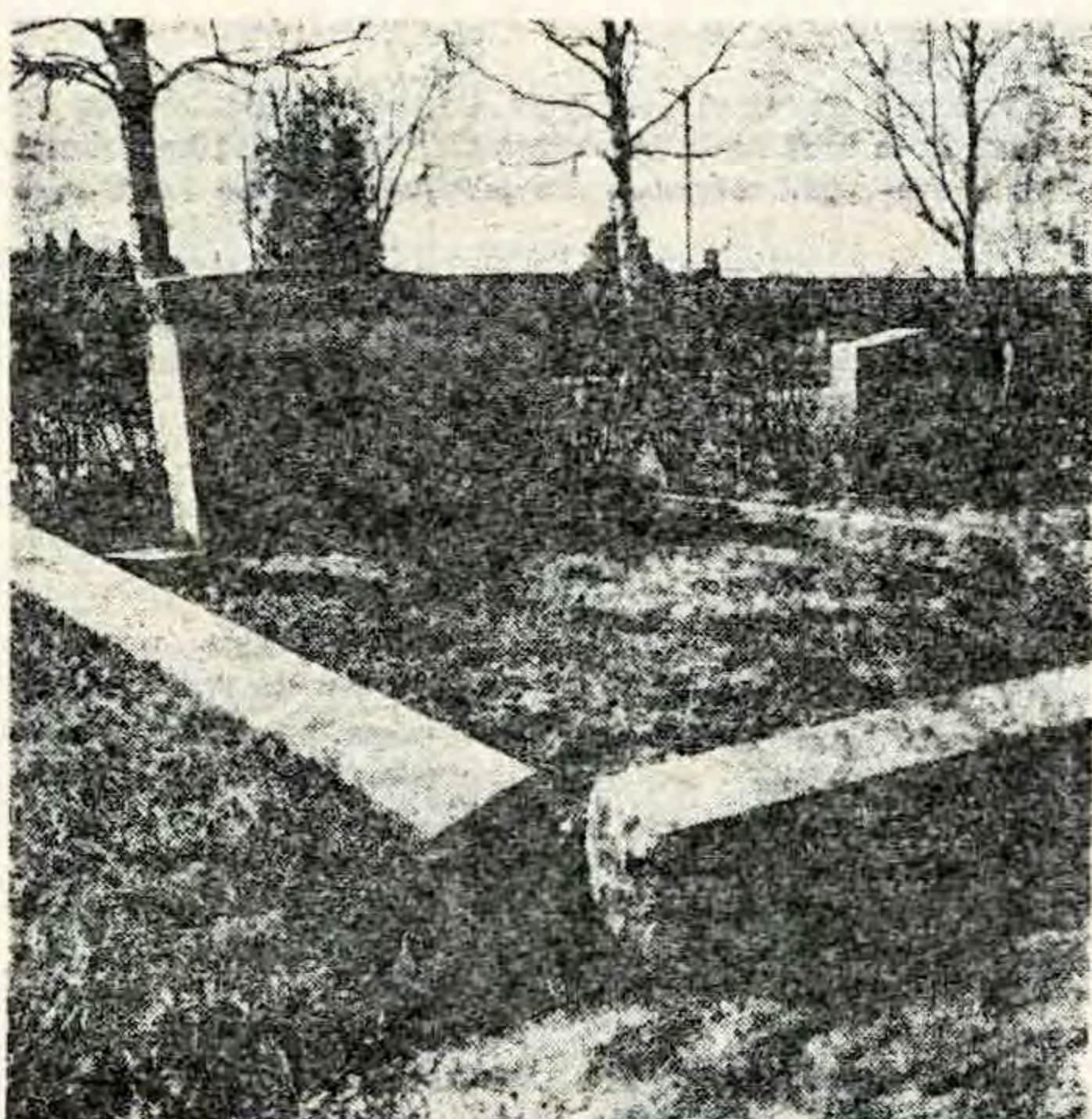
☐ Hautojen hoidosta antavat lisätietoja myös puhelimetse

— taloustoimisto 12 784

— ylipuutarhuri 44 892

— hautausmaanhoitaja 14 319

☐ Reposaaressa hoitotilauksia ottaa vastaan kanttori Väinö I. Haapalainen ja Ahlaisissa suntio Toivo Mäkinen.

Kunnostustöihin kuuluu muun muassa reunakivien oikaisu ja niiden upottaminen nurmen pinnan tasoon.

Stenmanien ensimmäisiä askareita kotona oli pihapiirin kunnostaminen. Pihan haravoimisen lomassa perhe istahti kalliolle nauttimaan aurinkoisesta päivästä ja raikkaasta ilmasta.

Stenmanit kotimaassa

— Voi kunpa saisi edes haistaa raikasta suomalaista ilmaa, kertoi Kaija Stenman huoanneensa vielä muutama kuukausi sitten Taiwanissa. Nyt on toisin, sillä kuukauden päivät kotimaassa ollut Stenmanin perhe voi joka päivä kotonaan Siikaisten Leväsjoella nauttia maaseudun rauhasta ja haistella kevään ja kesän tuloa.

Takana on kahden vuoden ja kolmen kuukauden mittainen lähetystyöjakso Taiwanissa. Työjakso oli toinen, sillä perhe oli jo 1960-luvulla neljä vuotta Taiwanissa radio- ja evankelioimistyössä.

Stenmanit asettuivat asumaan Leväsjoella sijatsevaan kotinsa, jossa tällä hetkellä on vain välttämättömät huonekalut. Loput ovat vielä merimatalla ja tulevat perille vasta myöhemmin.

Asuminen Suomessa on kuitenkin päässyt hyvään vauhtiin. Lapset ovat aloittaneet koulunkäyntinsä, 8-vuotias Sini ja 9-vuotias Sari Leväsjoen kansakoulussa ja 12-vuotias Merja Pomarkun yhteiskoulussa. Lassi Stenman on aloittanut työnsä Suomen lähetysseuran kenttätöissä, aluksi Satakunnassa ja myöhemmin koko Suomi työkenttään. Hänen työssään pääpaino on lähetyskurssien ja koulutuspäivien ohjaamisessa sekä lähetystietouden jakamisessa. Kaija Stenman puolestaan valmistautuu perheen neljännen lapsen tuloon.

Vapaa-aikoinaan Lassi kunnostaa taloaan ja parin hehtaarin suuruisen tilansa piharakennuksia. Plan ovat edessä myös

peruna- ja vihannesmaiden kunnostus ja pihan istutusten laittaminen.

Terveiset Raitakareilta

Stenmanit toivat mukanaan terveiset toiselta porilaiselta lähtöperheeltä, viime jouluna Taiwanin lähteneiltä Raitakareilta. Raitakarit ovat jo saaneet oman asunnon. Lapset sairastellivat Taiwanin tultuaan aluksi tavanomaisia lastentauteja. Parhaillaan vanhemmat, Ansa ja Väinö, opiskelevat saaren pääkieltä, mandariinikiinaa voidakseen aloittaa työnsä kielitaitoisina.

Raitakarit olivat perillä ennen

matkatavaroitaan, ja lasten sairastumisen lisäksi perheen kova koettelemus oli saada matkatavaransa tullista. Papereihin oli hankittava peräti 78 erilaista leimaa ennen kuin tavarat saatiin tullen suojista.

Evankelioimista radiotyön avulla

Lassi Stenman toimi Taiwanissa Suomen lähetysseuran radio- ja evankelioimistyön johtajana. Hän kertoi, että radio-ohjelmia valmistettiin kolmea lajia: haastatteluja, hengellistä musiikkiohjelmia sekä hengellisiä kuunnelmia. Lisäksi vastattiin erilaisiin kuuntelijoiden lähettämiin kysymyksiin. — Pyrimme siihen, että ohjelmat tulisivat lähelle ihmistä ja että ohjelmissa käsiteltäisiin heitä henkilökohtaisesti askarruttavia hengellisiä asioita.

— Tavalliseen saarnatyyliin tehdyt ohjelmat eivät olleet kovin suosittuja, Lassi Stenman kertoi. Ohjelmat olivatkin valmistettava siten, että ihmisten mielenkiinto saatiin hereille. Ohjelmia tehtiin myös niille kristityille, jotka asuivat syrjäisissä oloissa. Nämä olivat pitkäjänteisiä, 3–6 kuukauden mittaisia ohjelmakokonaisuuksia, joissa täh-

Ahlaisissa uudet seurakuntavaalit

Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli on määrännyt pidettäväksi uudet seurakuntavaalit Ahlaisten seurakunnassa kumottuaan seurakunnassa viime marraskuussa pidetyn kirkkokokouksen kirkollisia vaaleja koskevan valituksen perusteella. Uudet vaalit on määrätty aloitettavaksi 1. 6. 1975.

Ehdokaslistojen yhdistelmiä kesäkuun vaaleja varten on saatavana Ahlaisten seurakunnan kirkkoherranvirastosta sen aukioloaikoina maanantaisin kello 16–18 ja keskiviikkoisin kello 9–12. Vaalilautakunnan puheenjohtajana toimii kirkkoherra Jussi Jusila.

Ehdokaslistojen yhdistelmä Ahlaisten seurakunnan kirkkoneuvoston jäsenten vaalissa kesäkuussa 1975

I	III
2 Isosaari, Pirkko opettaja	8 Heliö, Oiva maanviljelijä
3 Tuomela, Vieno maanviljelijä	9 Anttoora, Heikki maanviljelijä
4 Jokisalo, Hanna emäntä	10 Nordman, Leena maanviljelijän vaimo
5 Ylermä, Heimo opettaja	IV
6 Lehto, Heimo Matias (Matti) linja-autonkuljettaja	11 Grönfors, Aune keittiöapulainen
II	12 Kataja, Hilja taimitarhatyöntekijä
7 Rajajärvi, Eelis autoilija	13 Peltomäki, Toivo metsätyömies

Ehdokaslistojen yhdistelmä Porin ev.lut. seurakuntien yhteiseen kirkkovaltuustoon valittavien Ahlaisten seurakunnan jäsenten vaalissa kesäkuussa 1975

I	III
14 Säämäki, Kauko maanviljelijä	24 Suominen, Pekka maanviljelijä
15 Ramberg, Erkki maanviljelijä	25 Erkkilä, Lauri maanviljelijä
16 Flodström, Taimi maanviljelijän vaimo	26 Inberg, Jaakko metsänhoitaja
17 Koski, Hannu maanviljelijä	27 Tuomela, Vieno maanviljelijä
18 Pöysti, Tauno maanviljelijä	28 Lehto, Heimo Matias (Matti) linja-autonkuljettaja
II	29 Jaakkola, Hilikka terveydenhoitaja
19 Kataja, Hilja taimitarhatyöntekijä	30 Hovi, Pentti maanviljelijä
20 Suominen, Vieno metsätyönjohtaja	31 Vihermaa, Pentti vakuutustarkastaja
21 Åkerlund, Niilo kalastaja	32 Mäkiavaara, Martta Josefiina emäntä
III	IV
22 Mäkiavaara, Olavi rakennusmestari	33 Rajajärvi, Eelis autoilija
23 Lehtinen, Irma terveydenhoitaja	

dättiin kuulijan kasvuun kristittynä.

Toisena ohjelmaperiatteena oli seurakuntayhteyden korostaminen ja tästä yhteydestä pois ajautuneiden ihmisten saattaminen toisten kristittyjen lähelle. Kolmantena toimintaperiaatteena oli evankelioiminen. Evankelioivien ohjelmien liittyi jälkihoito kirjallisten raamattukurssien muodossa.

Radiotyössä on käytössä viikonpäivästä riippuen 4–5 asemaa ja 9–11 eri aaltopituutta. Ohjelmien kuuluvuusalueella Taiwanissa asuu noin kuusi miljoonaa ihmistä. Lisäksi ohjelmat kuuluvat Kiinan mantereella ja Filippiinien pohjoisosissa.

Kristittyjä on Taiwanin väes-

töstä noin 350.000. Heistä on suurin osa, 280.000 katolisia. Taiwanissa on kaikkiaan noin 16 miljoonaa asukasta.

PORIN KIRKKOSANOMAT

Porin ev.lut.seurakuntien julkaisu • 30.000 kpl • Jakelu postitse jokaiseen porilaiseen talouteen.

Päätoimittaja Paavo Yrjölä
Toimitussihteeri Kirsti Kautto
Toimituskunta Eino Salmenperä, Helena Rosenblad ja Veli-Pekka Jarva.

Toimituksen osoite Hallituskatu 9, 28100 Pori 10, puh. 14 972

Satakunnan Kirjateollisuus Osakeyhtiö, Pori 1975